

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 30.7.2001
KOM(2001) 446 lopullinen

**EUROOPAN KOMISSION KERTOMUS
EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE**

Euroopan jälleenrakennusvirasto

Vuosikertomus 2000

Neuvoston asetuksen (EY) 2667/2000 4 artiklan 14 kohdan mukaisesti

**EUROOPAN KOMISSION KERTOMUS
EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE**

Euroopan jälleenrakennusvirasto

Vuosikertomus 2000

Neuvoston asetuksen (EY) 2667/2000 4 artiklan 14 kohdan mukaisesti

SISÄLLYSLUETTELO

Perustietoja	4
1. Yhteenveto	5
2. Viraston rakenne	7
2.1. Oikeusperusta.....	7
2.2. Johtokunnan rooli.....	8
3. Kosovon jälleenrakennusohjelma	10
3.1. Viraston syntyvaiheet	10
3.2. Avunantajien koordinointi.....	10
3.3. Yhteistyön tärkeimmät periaatteet	11
3.4. Vuoden 2000 kokonaisohjelma.....	12
3.5. Seuranta	24
3.6. Sosiaalisten vaikutusten arviointi.....	24
4. Serbian hätäapuohjelma.....	25
5. Rahoitus	27
5.1. Viraston talousarvio.....	27
5.2. Varainhoito	27
5.3. Hallintorakenne	28
Liite A Viraston johtokunnan kokoukset Thessalonikissa vuonna 2000	30
Liite B Euroopan jälleenrakennusviraston organisaatiokaavio	33
Liite C Yhteenveto viraston ohjelmista Kosovossa 31.12.2000 (1 000 euroa).....	34
Liite D Yhteenveto viraston vuoden 2000 talousarviosta (1 000 euroa)	35
Yhteystietoja	36

Euroopan jälleenrakennusvirasto vastaa EY:n tärkeimmistä avustushjelmista Kosovossa, Serbiassa ja Montenegrossa. Virasto perustettiin helmikuussa 2000, ja sen pääkonttori sijaitsee Thessalonikissa Kreikassa. Virastolla on toiminnalliset keskuksset Pristinassa, Belgradissa ja Podgoricassa. Virasto on Euroopan unionin riippumaton virasto, joka on tilivelvollinen neuvostolle ja Euroopan parlamentille, ja sitä johtaa johtokunta, joka koostuu Euroopan komission ja EU:n jäsenvaltioiden edustajista.

Aloittaessaan toimintansa virasto sai vastuulleen Kosovossa toteutettavia ohjelmia 70 miljoonan euron arvosta. Tämän jälkeen virasto sai vuoden 2000 talousarviossa hallintovastuun vielä 440 miljoonasta eurosta (260 miljoonaa euroa Kosovoa varten ja 180 miljoonaa euroa Serbiää varten). Vuoden 2001 avustushjelman kokonaissumman arvioidaan nousevan noin 550 miljoonaan euroon (sisältää Kosovoa varten joulukuussa 2000 myönnettyt 170 miljoonaa euroa).

Viraston tehtävää on laajennettu kattamaan Serbia ja Montenegro, ja virastolle siirrettiin tammikuussa 2001 vastuu aiempien EU:n avustushjelmien toteuttamisesta, minkä myötä virasto valvoo Jugoslavian liittotasavaltaa varten tarkoitettua yhteensä noin yhden miljardin euron pakettia.

PERUSTIETOJA

Virasto

- Toiminta aloitettiin Pristinassa helmikuussa 2000, toukokuussa Thessalonikissa, joulukuussa Belgradissa ja helmikuussa 2001 Podgoricassa.
- Oikeusperusta: Obnova-asetus korvattiin Cards-asetuksella EU:n tuesta Kaakkois-Eurooppaan sekä virastoa koskevalla erityisasetuksella, jotka molemmat hyväksyttiin joulukuussa 2000.
- Vuoden aikana (paitsi joulukuussa) myönnettyistä varoista tehtiin sopimus 92 prosentissa tapauksista ja maksettiin 53 prosenttia.
- Hallintokulut olivat 2,5 prosenttia Kosovoa varten vuodeksi 2000 myönnetystä kokonaissummasta.
- Maksut suoritettiin keskimäärin 13 päivässä.
- 142 henkilöstön jäsentä (64 kansainvälistä, 78 paikallista).

- Jätevesi- ja viemärijärjestelmien kunnostusta.
- Tukea tärkeimmille lyijynsulatus- ja kaivoskomplekseille.
- Lannoitteita tuotu maahan ja huutokaupattu, maaseutuluottojärjestelmä maanviljelijöitä varten.
- Koulutusta ja luottoja 350 apteekille.
- Ajoneuvoja ja varusteita Kosovon suojajoukoille.
- Yli 1 000 miinakentän raivauksen rahoitus.
- Ajoneuvoja, varusteita ja koulutusta posti- ja televiestintäpalvelujen käynnistämiseksi uudelleen.

Kosovo

- Vuodelta 1999 siirtyi 30 miljoonaa euroa, ja vuodeksi 2000 myönnettiin 262 miljoonaa euroa.
- Energia-alan rakenneuudistus.
- Kosovo B -voimalan osittainen kunnostus.
- Raskaita laitteita, nostureita ja varaosia hiilikaivoksille.
- Sähköntuonti tähän saakka.
- 12 000 rakennusta kunnostettu tai rakennettu uudelleen.
- Kolmea tärkeintä tietä kunnostettu tai rakennettu uudelleen 180 kilometriä.
- Neuvontapalveluja pk-yrityksille, 2 miljoonaa euroa pienten luottojen myöntämiseen.
- Multimodaalilaiturin rakentaminen Kosovon tärkeimpään rautatien päätekohtaan.
- Neljä tuhottua siltaa kunnostettu.
- Varaosia, työkaluja ja ajoneuvoja julkisille vesilaitoksille.

Serbia

- Tukea 180 miljoonan euron suuruisen hätäapuohjelman (EAP) määrittelyyn.
- EAP:n hallinto tammikuusta 2001 lähtien.
- Dieselpolttoainetta 60 kunnallista lämmitysjärjestelmää, kouluja, sairaaloita, voimalaitoksia ja kaivoksia varten.
- Sähköntuonti 45 päivän ajan.
- Tärkeitä lääkkeitä ja varusteita 160 apteekille ja 175 terveyskeskukselle.
- 15 000 tonnia sokeria ja kasviöljyä alennettuihin hintoihin, saatu voitto maatalouden elvyttämiseen.
- Jälleenrakennushankkeita kunnille ja kouluille tarkastellaan 160 alueella.
- Apurahoja riippumattomille tiedotusvälineille.

Montenegro

- Väliaikainen toimisto perustettu helmikuussa 2001.
- Käynnissä olevien EY:n ohjelmien hallinto, vuoden 2001 toiminnan alkumäärittely.

1. YHTEENVETO

Euroopan unioni on sitoutunut täysin edistämään Kaakkois-Euroopan vakautta. Tavoitteenamme on luoda tilanne, jossa sotilaallisesta konfliktista tulee mahdoton. Euroopan unioni on vakautus- ja assosiaatioprosessin strategisten puitteiden avulla itse asiassa valmis jakamaan poliittisen ja taloudellisen tulevaisuuden alueen maiden kanssa.¹

Ulkosuhteista vastaava Euroopan komission jäsen Chris Patten

Euroopan jälleenrakennusvirasto perustettiin helmikuussa 2000. Virasto sai alkunsa aiemmasta sitoumuksesta, joka tehtiin Kosovon kriisin lähestyessä loppuaan kesäkuussa 1999, kun neuvosto päätti ottaa aktiivisen roolin avustettaessa jälleenrakentamisessa ja elvyttämistoimissa. Ennen kesän 1999 loppua oli perustettu väliaikaiseksi elimeksi Euroopan komission Kosovon jälleenrakentamisen erityisryhmä (EC TAFKO) toteuttamaan hätäapuhjelmia.

Konfliktia seuranneiden viiden ensimmäisen kuukauden aikana Kosovon hallinnosta vastaava kansainvälinen väliaikainen viranomais (UNMIK) alkoi muiden virastojen ohella arvioida vahinkoja, joita oli aiheutunut ihmisille, infrastruktuurille ja asunnoille. Tämän jälkeen Brysselissä marraskuussa 1999 järjestetyssä toisessa Kosovon avunantajien konferenssissa esiteltiin kertomus jälleenrakennus- ja elvytystarpeista. Konferenssin aikana EU vahvisti uudelleen aikomuksensa ottaa merkittävä rooli jälleenrakennusohjelmassa sekä tehdä tiivistä yhteistyötä muiden apua antavien toimielinten kanssa yhteisen strategian noudattamisen varmistamiseksi. Siten virasto, jonka toimintaa kokoontuu säännöllisesti valvomaan EU:n jäsenvaltioiden ja Euroopan komission edustajista koostuva johtokunta, korvasi EC TAFKOn ja aloitti toimintansa.

Virasto valmisteli oman Kosovoa koskevan vuoden 2000 työsuunnitelmansa pian UNMIKin kanssa kehitettyjen alakohtaisten työsuunnitelmien jälkeen. Tässä suunnitelmassa keskityttiin kiireellisimpiin tarpeisiin aineellisessa ja taloudellisessa jälleenrakentamisessa, mutta siihen sisältyi myös pitkän aikavälin näkemys tarpeesta kehittää markkinataloutta ja edistää yksityisyrittäjyyttä. Alussa virasto päätti keskittää apunsa siihen, että elvytetään ja korjataan tärkeintä infrastruktuuria ja tärkeimpiä yleishyödyllisiä palveluja, joita tarvitaan elämän palauttamiseksi normaaliksi Kosovossa. Tärkeimpiin aloihin, joilla virasto päätti toimia, sisältyivät energia, asuminen, liikenne ja vesihuolto. Virasto käynnisti myös toimintoja yritysten kehittämisen, maatalouden ja terveydenhuollon aloilla. Näihin ohjelmiin osoitettu talousarvio oli noin 262 miljoonaa euroa. Tiukalla aikataululla toteutetuilla ohjelmilla on ollut huomattavia välittömiä vaikutuksia erityisesti asumisessa ja energia-alalla. Uusia varoja myönnettiin heinäkuussa 2000, ja niistä 92 prosentista oli tehty sopimukset joulukuun loppuun mennessä.

Serbian poliittisessa järjestelmässä loka- ja marraskuussa 2000 tapahtuneiden muutosten jälkeen viraston toiminta laajennettiin joulukuussa kattamaan koko Jugoslavian liittotasavalta. Vuoden viimeisen kuukauden aikana virasto auttoi toteuttamaan 180 miljoonan euron suuruisen hätäapuhjelman, joka kattoi Serbian sosiaalisten tarpeiden kiireellisimmät osa-alueet. Tämän jälkeen virasto sai 8. tammikuuta 2001 vastuun tärkeimmistä EU:n avustustoimista Serbiassa ja myös Montenegrossa.

¹ EC (9/2000) "The European Union and south eastern Europe – building a brighter future".

Tilanteen kiireellisyys vaati, että EU:n varoja aletaan käyttää mahdollisimman nopeasti. Tarjouskilpailumenettelyjä koordinoitiin paikan päällä, ja virasto onnistui antamaan varansa käyttöön ennätysajassa. Joulukuun 2000 loppuun mennessä virasto oli tehnyt Kosovossa hankesopimuksia 241 miljoonan euron arvosta. Näistä sopimuksista 86 prosenttia tehtiin tavanomaisten tarjouskilpailumenettelyjen mukaisesti ja loput 14 prosenttia yksinkertaistettujen ja nopeutettujen menettelyjen mukaisesti. Samalla viraston hallintokulut pidettiin ainoastaan 8,5 miljoonassa eurossa, joka on 2,5 prosenttia Kosovoa varten vuonna 2000 myönnetystä kokonaissummasta.

Tausta

Euroopan jälleenrakennusvirasto on toimeenpaneva elin, joka hallinnoi suurinta osaa Euroopan yhteisön Obnova-ohjelmasta ja myöhemmin Cards-ohjelmasta antamasta avusta Kosovossa, Serbiassa ja Montenegrossa. Kosovossa virasto toimii maakunnassa, jonka hallintoa varten Kosovon hallinnosta vastaava väliaikainen viranomainen (UNMIK) on saanut selkeän poliittisen toimivallan Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston kesäkuussa 1999 antamassa päätöslauselmassa 1244.

Tehtävissään kaikkialla Jugoslavian liittotasavallassa – Kosovossa, Serbiassa ja Montenegrossa – virasto toimii Kaakkois-Euroopan vakautus- ja assosiaatioprosessiin liittyvän EU:n strategisen sitoumuksen mukaisesti. Tämän prosessin tavoitteena on saada alueen maat mahdollisimman hyvin integroiduiksi Euroopan poliittiseen ja taloudelliseen valtavirtaan.

Virasto ei vastaa yhteisön muiden avustusvälineiden kuten ECHOn antaman humanitaarisen avun tai Serbialle, Montenegrolle ja Kosovolle annettavan makrotaloudellisen rahoitusavun täytäntöönpanosta.

2. VIRASTON RAKENNE

2.1. Oikeusperusta

Euroopan jälleenrakennusvirasto perustettiin Kölnin Eurooppa-neuvoston Saksassa 4. kesäkuuta 1999 tekemän päätöksen jälkeen.

Tietoisena siitä poikkeuksellisen suuresta jälleenrakentamistyöstä alueella kriisin päätyttyä sekä tarpeesta nopeasti aloittaa tehokkaat toimenpiteet, Eurooppa-neuvosto kehottaa komissiota valmistelemaan ennen kesäkuun loppua ehdotuksia yhteisön jälleenrakennusohjelmien täytäntöönpanosta vastaavan viraston perustamiseksi. Neuvostoa, Euroopan parlamenttia ja tilintarkastustuomioistuinta kehoitetaan tekemään kaikkensa, jotta virasto voisi aloittaa toimintansa kesän loppuun mennessä. (Puheenjohtajan päätelmien 67 kohta.)

Virasto aloitti toimintansa Kosovossa helmikuussa 2000 ottaen vastaan tehtävät Euroopan komission Kosovon jälleenrakentamisen erityisryhmältä (EC TAFKO), joka oli perustettu heinäkuussa 1999 väliaikaiseksi elimeksi.

Viraston toiminnan oikeusperustana oli Bosnia ja Hertsegovinalle, Kroatialle, Jugoslavian liittotasavallalle ja entiselle Jugoslavian tasavallalle Makedonialle annettavasta avusta 15 päivänä marraskuuta 1999 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 2454/1999. Tällä Obnova-asetuksella muutettiin asetusta (EY) N:o 1628/96, ja sen 14 artiklassa todettiin seuraavaa:

Komissio voi valtuuttaa erityisen elimen huolehtimaan (– –) jälleenrakennusta ja pakolaisten paluuta koskevien ohjelmien toteuttamisesta aluksi Kosovossa ja myöhemmin olosuhteiden salliessa muilla Jugoslavian liittotasavallan alueilla. Tätä varten perustetaan Euroopan jälleenrakennusvirasto, jäljempänä 'virasto', jonka tavoitteena on toteuttaa edellisessä kohdassa tarkoitettuja jälleenrakentamista ja pakolaisten paluuta koskevia ohjelmia. Neuvosto päättää määränemistöllä komission ehdotuksesta viraston toiminnan laajentamisesta muille Jugoslavian liittotasavallan alueille kuin Kosovoon (– –). Päätöksen pohjalta virasto voi perustaa muita toiminnallisia keskuksia.

Lisäksi 16 artiklassa määrätään , että viraston on aloitettava toimintansa aluksi Pristinassa ja että sillä on oltava huomattava hallinnollinen itsenäisyys Kosovon jälleenrakennustyön aloittamiseksi käyttäen hyväksi viraston Thessalonikin toimipaikan yleisiä yksiköitä.

EU:n avustustoiminta Kaakkois-Euroopassa oli aiemmin riippuvaista Obnova- ja Phare-asetusten mukaisista erilaisista menettelyistä. Yhtenäisen oikeudellisen kehyksen luomiseksi Obnova-asetus ja Phare-asetus, siltä osin kuin sitä sovellettiin kyseisiin maihin, korvattiin Albanialle, Bosnia ja Hertsegovinalle, Kroatialle, Jugoslavian liittotasavallalle ja entiselle Jugoslavian tasavallalle Makedonialle annettavasta avusta 5 päivänä joulukuuta 2000 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 2666/2000. Tätä uutta Cards-asetusta (yhteisön apu, jälleenrakennus, kehittäminen ja vakauttaminen) täydennettiin 5 päivänä joulukuuta 2000 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 2667/2000, jossa vahvistettiin Euroopan jälleenrakennusviraston käynnissä olevat toimet.

Serbian poliittisten muutosten jälkeen ja Kostunican valitsemisen jälkeen Jugoslavian liittotasavallan presidentiksi yleisten asioiden neuvosto päätti 9. lokakuuta 2000 laajentaa Euroopan jälleenrakennusviraston toiminnan kattamaan koko Jugoslavian liittotasavallan alueen. Komissio siirsi 8. tammikuuta 2001 virastolle vastuun Jugoslavian liittotasavallan alueella toteutettavien avustushjelmien toteuttamisesta.

Viraston päätehtävänä on antaa välitöntä hätäapua ja tukea jälleenrakentamista ja kehitystä pitemmällä aikavälillä. Viraston tehtäviin kuuluu seuraavaa:

- Kerätä, analysoida ja toimittaa komissiolle tietoja vahingoista, jälleenrakennustarpeista sekä ensisijaisesti avustettavista aloista ja alueista.
- Valmistella jälleenrakennusohjelmien luonnoksia.
- Toteuttaa yhteisön avustustoimintaa Obnova-ohjelman ja myöhemmin Cards-ohjelman avulla komission päätösten mukaisesti.

Virasto voi myös toteuttaa erityisiä jälleenrakennukseen ja siihen liittyviä ohjelmia, jotka ovat täysin muiden avunantajien rahoittamia.

2.2. Johtokunnan rooli

Viraston johtokuntaan kuuluu yksi edustaja kustakin EU:n jäsenvaltiosta sekä kaksi Euroopan komission edustajaa, joista toinen toimii puheenjohtajana (ilman äänioikeutta). Johtokunnan päätökset on tehtävä kahden kolmasosan enemmistöllä (kielijärjestelyjen tapauksessa edellytetään kuitenkin yksimielistä päätöstä). Obnova-asetuksessa määriteltyä johtokunnan roolia muutettiin 5. joulukuuta 2000 annetulla neuvoston asetuksella (EY) 2667/2000, joka on viraston nykyinen oikeusperusta.

Uuden virastoa koskevan asetuksen 4.13 ja 7 artiklan mukaan johtokunnan päätösvaltaan kuuluu seuraavaa:

- Hankkeiden täytäntöönpanon ja asianmukaisen toteuttamisen arviointiin sovellettavien menettelyjen hyväksyminen.
- Muiden avunantajien ohjelmaehdotusten mahdollisen toteuttamisen hyväksyminen.
- Monivuotisten sopimuspuitteiden vahvistaminen UNMIKin kanssa yhteisön avun toteuttamista varten.
- Ohjelmansa viraston toteutettavaksi antaneiden maiden ja järjestöjen edustajien osallistuminen tarkkailijoina johtokunnan kokouksiin.
- Uusien toiminnallisten keskusten perustaminen.
- Viraston vuosittaisen talousarvion hyväksyminen.

Aiemmin Obnova-asetuksen mukaisesti johtokunnan tehtäviin kuului myös tarkastella viraston alustavia vuosittaisia työohjelmia, päättää periaatteista toteutettaessa viraston jälleenrakennusohjelmia, päättää viraston ohjelmaluonnoksista ennen niiden toimittamista komissiolle sekä viimeistellä ja tarkistaa viraston hankkeita.

Johtaja, joka toimii viraston laillisena edustajana ja nimittävänä virkamiehenä, on vastuussa vuosittaisen toimintaohjelmaluonnosten valmistelusta, viraston päivittäisestä hallinnosta, viraston talousarvion valmistelusta ja toteuttamisesta sekä johtokunnan kaikkien päätösten ja ohjeiden täytäntöönpanosta.

Johtaja pitää johtokunnan ajan tasalla strategisista puitteista, monivuotisista alustavista ohjelmista sekä komission Jugoslavian liittotasavallalle antamaa apua koskevista vuosittaisista toimintaohjelmista, jotka komissio uuden Cards-asetuksen mukaisesti hyväksyy kuultuaan Brysselissä toimivaa hallintokomiteaa, joka koostuu EU:n jäsenvaltioiden edustajista ja jonka puheenjohtajana toimii komission edustaja.

Johtaja pitää johtokunnan ajan tasalla myös viraston tehtävien toteuttamisesta (luettelo 2.1 artiklassa) sekä erityisesti hankkeiden edistymisestä ja viraston toiminnallisten keskusten toiminnasta ja toimenpiteistä. Johtokunta voi hyväksyä suosituksia näistä asioista ja tarvittaessa erityisesti vuosittaisen ohjelman luonnoksesta.

Johtokunnan uuden roolin vuoksi virastoa koskevassa asetuksessa mainitaan, että Obnova-asetuksessa edellytettyjen kuukausittaisen johtokunnan kokousten asemasta johtokunnan on kokoonnuttava puheenjohtajansa kutsusta ”tarvittaessa ja vähintään neljännesvuosittain” (4.9 artikla).

Johtokunta kokoontui vuoden 2000 aikana 11 kertaa Thessalonikissa ja teki yhden kenttävierailun Pristinaan 13.–14. syyskuuta. Keskustelun kohteena olleet keskeiset asiat ja tehdyt päätökset on esitetty liitteessä A.

3. KOSOVIDEN JÄLLEENRAKENNUSOHJELMA

3.1. Viraston syntyvaiheet

Euroopan unioni totesi Kölnin huippukokouksessa kesäkuussa 1999, että on oleellisen tärkeää avustaa Kosovon jälleenrakennuksessa ja elvytyksessä. Euroopan unioni vahvisti halukkuutensa ottaa aktiivinen rooli näissä ponnisteluissa. Vuonna 1999 Euroopan yhteisö osoitti 127 miljoonaa euroa Kosovon jälleenrakennusohjelmiin asianmukaisten elinolojen palauttamiseksi ennen talvea, tärkeän infrastruktuurin korjaamiseksi pikaisesti, julkishallinnon toiminnan käynnistämiseksi uudelleen sekä miinojen raivaamiseksi. Avun antaminen toteutettiin EY:n Kosovon jälleenrakentamisen erityisryhmän (TAFKO) kautta, joka oli komission erityisesti tätä varten perustama väliaikainen elin.

Konfliktin heinäkuussa 1999 tapahtunutta päättymistä seuranneiden viiden kuukauden aikana Yhdistyneiden kansakuntien edustusto Kosovossa (UNMIK), muut YK:n erityisvirastot, KFOR-sotilasjoukot ja kansainvälinen johtoryhmä (IMG) arvioivat ihmisille ja infrastruktuurille aiheutettujen tuhojen laajuutta Kosovossa. Tässä yhteydessä otettiin huomioon myös tarve tehdä loppu vuosikymmenen ajan jatkuneesta ihmisoikeuksien ja julkisyhteisöjen laiminlyönnistä.

Edellä mainitun perusteella Euroopan komissio ja Maailmanpankki laativat kertomuksen², jota käsiteltiin toisessa Kosovon avunantajien konferenssissa marraskuussa 1999. Tässä kertomuksessa esitettiin elvytysstrategia, asetettiin yleistavoitteet ja painopisteet sekä esitettiin arvio ulkoisen rahoituksen tarpeista kullakin alalla.

Konferenssin aikana EU vahvisti aikomuksensa ottaa edelleen johtava rooli Kosovossa ja asetti periaatteeksi tiiviin yhteistyön UNMIKin ja muiden kahdenvälisen avunantajien kanssa jälleenrakentamisen ja kehittämisen keskeisillä osa-alueilla.

Euroopan jälleenrakennusvirasto perustettiin myöhemmin helmikuussa 2000 uudeksi toimeenpanevaksi virastoksi. Virasto käytti pohjana EC TAFKOn saamia kokemuksia ja otti tehtäväkseen sen ohjelmien viemisen päätökseen osana vuoden 2000 ohjelmaansa.

3.2. Avunantajien koordinointi

Viraston toiminnan koordinointi muiden avunantajien kanssa vuoden 2000 aikana on toteutettu

- osallistumalla joka toinen viikko pidettyihin UNMIKin taloudellisen jälleenrakennuksen ja siviilihallinnon osastojen koolle kutsumiin kokouksiin
- järjestämällä viraston joka toinen viikko koolle kutsumia Pristinassa toimivien EU:n jäsenvaltioiden edustajien kokouksia ohjelmien painopisteistä ja kahdenvälisistä ohjelmista keskustelemiseksi
- järjestämällä erityiskokouksia UNMIKin virkamiesten ja muiden virastojen kanssa, jotta voitaisiin varmistaa johdonmukaisuus UNMIKin painopisteiden kanssa, sekä järjestämällä päivittäisiä epävirallisia tapaamisia tärkeimpien avunantajien kanssa kullakin alalla.

² EY/Maailmanpankki (3.11.1999) "Towards stability and prosperity: a programme for reconstruction and recovery in Kosovo".

Muita avunantajien koordinoitkokouksia on järjestetty yksittäisillä aloilla. Esimerkki tästä ovat UNMIKin johtamat joka toinen viikko järjestetyt kokoukset asuntojen jälleenrakentamisesta. Nämä kokoukset ovat osoittautuneet oleellisen tärkeiksi vähennettäessä suunnittelun hajanaisuutta ja ohjelmien päällekkäisyyden riskejä.

3.3. Yhteistyön tärkeimmät periaatteet

UNMIKin yhteisen väliaikaisen hallintorakenteen (JIAS) 20 alakohtaista osastoa laativat huhtikuuhun 2000 mennessä ohjelmat, joihin sisältyivät niiden osastokohtaiset politiikat, strategiat ja painopisteet, jotka liittyivät kyseisten alojen tarpeisiin. Näiden ohjelmien perustana oli kolme seuraavaa avunantajien konferenssin aikana määriteltyä makrotason tavoitetta:

- Menestyvän, avoimen ja selkeän markkinatalouden kehittäminen.
- Julkishallinnon käynnistäminen uudelleen sekä avoimien, tehokkaiden ja joustavien toimielinten perustaminen.
- Konfliktin vaikutusten lieventäminen ja 1990-luvun perinnön tarkastelun aloittaminen.

Ohjelmien oli tarkoitus olla poliittisiin lähtökohtiin perustuvia, eikä niissä pitänyt rajoittua pelkästään omaisuuden korvaamiseen. Energia-ala ja asuminen olivat tärkeitä painopisteitä, koska niiden katsottiin vaikuttavan eniten yhteiskuntaan.

Viraston vuoden 2000 työsuunnitelma kehitettiin rinnakkain UNMIKin jälleenrakennusstrategian³ kanssa. Tähän sisältyi UNMIKin julkisen sektorin investointisuunnitelma, joka perustui aiempaan EY:n ja Maailmanpankin suunnitelmaan. Viraston suunnitelmassa keskityttiin aineellisen ja taloudellisen jälleenrakentamisen välittöimpiin tarpeisiin mutta vaikutettiin myös markkinatalouden kehittämiseen Kosovossa pitemmällä aikavälillä tekemällä aloitteita yksityisen sektorin osallistumisen edistämiseksi.

Virasto hyväksyi suunnittelun lähestymistavan, johon sisältyi tiukka toteuttamisaikataulu, ja keskittyi tärkeimpiin aloihin, jotka muodostavat oleellisen perustan jälleenrakennusprosessille. Nämä alat olivat energia, asuminen, liikenne sekä vesi ja ympäristö. Toteuttamisaikatauluja nopeutettiin suurimmalla osalla näistä aloista, koska niillä tapahtuu helposti viivästyksiä talviaikaan, kun ulkona rakentaminen on vaikeaa. Muita aloja, jotka asetettiin painopisteiksi vuoden 2000 ohjelmassa, olivat yritysten kehittäminen, maatalous ja terveydenhuolto. Johtokunta hyväksyi viraston työsuunnitelman yksimielisesti 27. huhtikuuta.

Komissio hyväksyi seuraavat rahoitusehdotukset johtokunnassa käydyn keskustelun jälkeen ja kuultuaan Obnova-hallintokomiteaa:

- 22. helmikuuta: vuoden 1999 Obnova-varoista siirretään 30 miljoonaa euroa (20 miljoonaa euroa energiantuontiin ja 10 miljoonaa euroa julkisiin palveluihin).
- 16. toukokuuta: 140 miljoonaa euroa jälleenrakennusohjelmaan (60 miljoonaa euroa energia-alalle, 55 miljoonaa euroa asumiseen, 15 miljoonaa euroa liikenteeseen ja 10 miljoonaa euroa vesihuoltoon).

³ UNMIK (huhtikuu 2000) "Kosovo: Reconstruction 2000".

- 26. kesäkuuta: 25 miljoonan euron suuruinen taloudellisen kehittämisen ohjelma.
- 7. heinäkuuta: 10 miljoonan euron suuruinen terveydenhuolto-ohjelma.
- 27. marraskuuta: hallintobudjetista siirretään 11,5 miljoonaa euroa sähköntuontiin (7–9 miljoonaa euroa) ja kaukolämpöön (2–4 miljoonaa euroa).
- 28. marraskuuta: 40 miljoonan euron suuruinen toimintaohjelma (28–32 miljoonaa euroa energiaan, 4–6 miljoonaa euroa asumiseen ja 4–6 miljoonaa euroa jätehuoltoon).

3.4. Vuoden 2000 kokonaisohjelma

Hankkeista, jotka virasto on valmistellut ja joista se on tehnyt sopimukset vuonna 2000, esitetään yhteenvedo liittessä C. Tästä liitteestä käy myös ilmi hankkeiden toteuttamisen tilanne 31. joulukuuta 2000. Liitteessä esitetään myös viraston edistymisen TAFKOn aloittamien vuoden 1999 talousarviosta rahoitettujen ohjelmien toteuttamisessa.

Virasto valmisteli heinä–syyskuussa 2000 myös vuoden 2001 työsuunnitelmat. Ensimmäiseen 171 miljoonan euron suuruiseen ohjelmaan sisältyy energia-, liikenne-, maatalous- ja yrityshankkeita. Tämä ohjelma toimitettiin johtokunnalle ja hyväksyttiin 13. marraskuuta, ja siihen myönnetään varat vuoden 2000 määrärahoista. Toiseen ohjelmaan, jonka johtokunta hyväksyi 15. joulukuuta, sisältyy asumis-, vesihuoltohankkeita, kiinteiden jätteiden huoltoa koskevia hankkeita, maatalous- ja maatalousteollisuushankkeita, paikallishallintoon ja kansalaisyhteiskuntaan liittyviä hankkeita sekä terveydenhuoltohankkeita. Tähän toiseen ohjelmaan sitouduttiin muodollisesti helmikuussa 2001.

Alla esitetään katsaus liitteessä C luetelluista hankkeista. Tässä osassa tarkastellaan alakohtaista tilannetta ja viraston hyväksymää strategiaa, esitetään pääpiirteittäin hankkeiden osatekijät, ja arvioidaan hankkeiden saavutuksia ja vaikutuksia.

Energia

Sähköenergiaa saadaan Kosovossa kolmesta lähteestä: kahdesta ruskohiilivoimalasta (Kosovo A ja Kosovo B), jotka käyttävät lähialueen avolouhoksista saatavaa ruskohiiltä, pienestä paikallisesta vesivoimalasta, jonka kapasiteetti on 35 megawattia, sekä alueellisesta energiantuonnista. Toinen ruskohiilivoimala, Kosovo A, on yli 30 vuotta vanha, ja sen taloudellinen käyttöaika on kulumassa loppuun. Toinen voimala, Kosovo B, on 15 vuotta vanha, ja sen kunnostamiseen on hyvät mahdollisuudet. Molemmat voimalat on pysäytetty, ja ne joutuivat osittain ilkivallan kohteeksi vuoden 1999 konfliktin aikana. Kaivokset, joissa riittää hiilivaroja yli 100 vuodeksi, ovat myös kärsineet laiminlyönneistä, minkä vuoksi ne eivät kykene toimittamaan täysimääräisessä sähköntuotannossa tarvittavaa määrää hiiltä.

Heinäkuusta 1999 lähtien avustamisessa on keskitytty kiireellisiin korjaustöihin sekä varaosien ja tarvikkeiden toimittamiseen tuotantojärjestelmien pitämiseksi toiminnassa erityisesti vaikeiden talvikuukausien aikana. Kosovon hallintoa tukemaan nimitettiin kansainvälinen johtoryhmä, joka on antanut tukea myös tulojen lisäämisen varmistamiseksi järjestelmässä, jossa kustannuksista saadaan takaisin alle 15 prosenttia.

UNMIK:n alakohtaisena strategiana oli huolehtia siitä, että talvella kysyntähuipun aikana voitaisiin toimittaa vakaasti 650 megawattia, josta Kosovon voimaloiden oli tarkoitus tuottaa vähintään 450 megawattia. Kosovon sähköverkko muodostaa osan Balkanin alueellista sähköverkkoa, mikä mahdollisti sen, että sähköpulaa voitiin paikata tuomalla sähköä eri naapurimaista vuoden 2000 aikana.

Viraston strategia

Sähköjärjestelmän saamista täysin toimimaan pidettiin keskeisenä osana viraston ohjelmaa, koska sähkön puutteen talven aikana (lämmityksestä tapahtuu nykyisin noin 50 prosenttia sähköllä) katsottiin pahentavan huomattavasti vaikeaa tilannetta, josta oli jo kärsitty konfliktin seurauksena. Riittävä sähkön tarjonta on myös välttämätön edellytys muiden palvelujen toiminnalle ja taloudelliselle kehitykselle. Ohjelmassa hyväksyttiin lähestymistapa, jonka mukaisesti resursseja keskitettiin Kosovoon ja tehtiin energiantuotannosta vakaampaa ja kustannustehokkaampaa. Ohjelmassa annettiin myös liikkumavaraa yksityiskohtaisemmalle ajattelulle alan tulevaisuudesta.

Vakavaa huomiota kiinnitettiin myös menetelmiin lisätä hiilikaivosten tuotantoa käyttäen ohjelmaa, jossa keskitytään tärkeiden laitteiden korjaamiseen ja korvaamiseen uusilla.

Hankkeen osatekijät

Viraston Kosovon energia-alalle antamassa tuessa keskityttiin tuotantojärjestelmään, hiilikaivoksiin, Kosovo B -voimalaan, sähköntuontiin sekä vähäisemmässä määrin siirtojärjestelmiin.

Vuoden 2000 aikana toteutettiin seuraavat tärkeimmät ohjelmat:

- Kosovo B2 -yksikön osittainen kunnostus, johon käytettiin yhteensä noin 40 miljoonaa euroa vaihdettaessa tai korjattaessa tärkeitä laitteita käytettävissä olevan ajan puitteissa. Yksikkö liitettiin uudelleen verkkoon 5. joulukuuta 2000.
- KEK:lle (Kosovon sähköyhtiö) toimitettiin tärkeitä pieniä varaosia noin 5,5 miljoonan euron arvosta B1-tuotantoyksikön toiminnan turvaamiseksi talven 2000–2001 aikana.
- Sähköntuontia Kosovoon tuettiin noin 25 miljoonalla eurolla 12 kuukauden ajan, mikä kattoi tilanteet, jolloin paikallista tuotantoa ei ollut saatavilla.
- Erityisajoneuvoja, kaivinkoneiden korjauksia, mekaanisten korjaamojen ja sähkökorjaamojen kunnostusta sekä kuljetinjärjestelmän kunnostus yhteensä noin 18 miljoonan euron arvosta.
- Siirtojärjestelmän vakauttaminen (10 miljoonaa euroa) naapurimaista tarvittaessa tuotavan sähkön siirron turvaamiseksi.

Muita pieniä sopimuksia tehtiin tärkeimpien ohjelmien täydentämiseksi sekä myös hiilikaivoksissa, voimaloissa ja siirrossa tapahtuvien toimenpiteiden tukemiseksi. Tähän sisältyi esimerkiksi epävarmojen muuntajien korjaamista ja suurjännitemoottoreiden uudelleen käämistä.

Tärkeimmät saavutukset ja vaikutukset alalla

Energia-alan kunnostusohjelma muodostaa suurimman osan viraston talousarviosta. UNMIKin, viraston ja avunantajien voimavaroista on kulunut suuri osa tehtävään kunnostaa ja korjata tällaista laajaa ja mutkikasta järjestelmää.

Avolouhoksille hankitut laitteet ja tarjottu hallinnollinen neuvonta ovat mahdollistaneet vakaamman hiilentuotannon ja sellaisen hallintojärjestelmän luomisen, joka kykenee vakaasti parantamaan tuotantoa. Kaivaustekniikoita, joiden myötä tuotanto on suuri pitkän aikavälin kestävyys kustannuksella, muutetaan painottaen tieteellisempää lähestymistapaa.

Kosovo B1 -yksikkö on kunnostettu osittain, ja sen jatkuva nimelliskapasiteetti on 270 megawattia. Tämä tarkoittaa, että yksikkö on vähemmän pysähdyksissä ja että sähköä saadaan enemmän. B2-yksikkö on korjattu osittain sen pitämiseksi käynnissä.

Samalla energiaa on tuotu paikallisten energialähteiden täydentämiseksi kysyntähuippujen aikana.

Asuminen

Vuoden 1999 konfliktin aikana Kosovon 250 000 asunnosta vahingoittui tai tuhoutui lähes puolet. IMG:n Euroopan komission toimeksiannosta heinäkuussa 1999 tekemän arvion mukaan 41 000 taloa oli vahingoittunut osittain, 32 000 taloa oli vahingoittunut pahasti (seinät pystyssä mutta katto ja sisätilat palaneet) ja 47 000 taloa oli tuhoutunut täysin (tuhoutunut perustuksiin saakka ja usein perustusten alle saakka). Arviolta 500 000 ihmisen talot olivat vahingoittuneet pahasti tai tuhoutuneet, minkä seurauksena nämä ihmiset olivat joutuneet kodittomiksi. ECHOn ja muiden avunantajien hätäaputoimet tarjosivat ennen talvea 1999-2000 suojan pahiten kärsimään joutuneille perheille, jotka eivät voineet muuttaa sukulaistensa luokse. Heidän majoitettiin osittain korjattuihin taloihin, väliaikaisiin teltoihin, ennalta valmistettuihin yksiköihin ja keskuksiin. EC TAFKO aloitti vuonna 1999 merkittävän kunnostusohjelman auttaakseen kosovolaisia noin 3 600 vahingoittuneen asunnon kunnostuksessa, ja virasto otti tämän tehtävän vastuulleen vuonna 2000.

Viraston strategia

Pahiten kärsimään joutuneet perheet, joiden talot olivat tuhoutuneet täysin tai olivat ilman kattoa, saivat etusijan UNMIKin asuntojen jälleenrakentamisohjeiden mukaisesti. Nämä ohjeet oli laadittu tiiviissä yhteistyössä viraston henkilöstön kanssa, ja niiden avulla varmistettiin, että heikoimmassa asemassa olevat perheet saivat tarkoituksenmukaista tukea suhteessa kärsimiensä vahinkojen määrään. Kosovolaisten osanottoa ohjelmiin helpotettiin antamalla johtava rooli kunnallisille asuntolautakunnille, joita oli erityisesti perustettu hyväksytyille alueille, kannustamalla edunsaajia auttamaan itse itseään sekä tekemällä paikallisten kauppiaiden kanssa sopimuksia materiaalityökaluista. Ohjelman toteuttamisesta vastaavat EU:n kansalaisjärjestöt käyttivät myös paikallisia asiantuntijoita ja ammattitaitoisia työntekijöitä.

Hankkeen osatekijät

Vahingoittuneita taloja jälleenrakennettiin avustusrahoituksella Kosovon 30 kunnasta 23 kunnassa. Vuoden 2000 ensimmäisen puoliskon aikana virasto sai päätökseen noin 3 600 talon kunnostuksen (14 miljoonaa euroa) käyttäen perustana EC TAFKOn aiempaa työtä. Toisen vaiheen ohjelma 8 400 talon, joista yli puolet oli luokiteltu täysin tuhoutuneiksi, jälleenrakentamiseksi (60 miljoonaa euroa) aloitettiin kesäkuussa 2000, ja aikataulun

mukaisesti ohjelma oli tarkoitus saada päätökseen huhtikuussa 2001. Ohjelman toteuttamisessa virastoa avusti 18 eri kansalaisjärjestöä.

Tärkeimmät saavutukset ja vaikutukset alalla

Virasto sai vuoden 2000 aikana valmiiksi 8 170 talon jälleenrakentamisen. Lisäksi 2 000 talon katot olivat valmistumassa joulukuun lopulla, ja 1 530 talon jälleenrakentamisessa oltiin varhaisemmassa rakennusvaiheessa. Jälleenrakennettaessa lähes 12 000 asuntoa noin 100 000 edunsaajaa saa mahdollisuuden palata normaalimpaan elämään. Keskimääräinen asutusavustus on noin 740 euroa henkilöä kohti.

Monien maaseutukylien asukkaiden tapauksessa jälleenrakentaminen ei ole johtanut pelkästään heidän paluuseensa asumiskelpoiseen asuntoon vaan myös ennen konfliktia vallinneen tason paranemiseen. Kosovossa on luotu merkittävää työllisyyttä rakennusalalla. Lisäksi kunnallisten asuntolautakuntien osallistuminen edunsaajien valintaan ja hyväksymiseen on helpottanut demokraattisten päätöstentekielinten luomista kuntatasolla. Koska ohjelman maantieteellinen kattavuus on laaja, Kosovon väestö on saanut kokea, kuinka EU tukee merkittävästi ja jatkuvasti sellaisten perheiden elämää, joihin sota vaikutti pahiten.

Liikenne

Kosovon liikenneverkko koostuu 1 700 kilometristä kaksikaistaisia pää- ja sivuteitä, 330 kilometrin pituisesta aluetta palvelevasta ja muihin maihin liitetystä rautatieverkosta sekä paikallisesta lentoasemasta. Suuri osa järjestelmästä on Kosovon muun infrastruktuurin lailla heikossa kunnossa. UNMIKin lähestymistapana perustettaessa liikenne- ja infrastruktuuriolosuhteita oli kunnostaa näitä järjestelmiä ja saada liikenneala valmiiksi kaupallisempaan hallintomuotoon.

EC TAFKO aloitti vuonna 1999 kiireellisen kunnostusohjelman joidenkin tärkeimpien teiden ja siltojen korjaamiseksi. Teiden auki pitämiseksi talvella 2000 hankittiin myös lumiauroja, Kosovon rautatiekalustoa korjattiin, varaosia hankittiin, ja rakennettiin multimodaalilaituri rautateille.

Viraston strategia

Virasto on keskittynyt parantamaan maanteiden infrastruktuuria korjaamalla konfliktin aikana sekä KFOR-joukkojen ja raskaan liikenteen aiheuttaman kulumisen seurauksena vahingoittuneita pintoja. Näiden korjaustöiden oletettiin mahdollistavan liikenteen vapaa kulku Kosovon tärkeimpien kaupunkien sekä Kosovon ja sen naapurimaiden välillä. Ohjelmassa keskityttiin pääväylien parantamiseen ja uudelleen päällystämiseen sekä tuhoutuneiden siltojen korjaamiseen. Rautatiejärjestelmän korjauksilla pyrittiin järjestämään paremmat alueelliset yhteydet etelään sekä saattamaan entiselleen maanteiden ja rautateiden rahdinkäsittelyjärjestelmät.

Hankkeen osatekijät

EC TAFKOn vuonna 1999 suorittamien teiden korjausten jälkeen virasto on avustanut joidenkin pahasti vahingoittuneiden päätieosuuksien sekä kahden pääteillä sijaitsevan sillan korjaamisessa (miljoona euroa). Toisella ohjelmalla (2,5 miljoonaa euroa) tuettiin UNMIKin toimia rautatiejärjestelmän parissa sen rakentaessa uudelleen multimodaalilaiturin, korjatessa rautatiekalustoa ja hankkiessa varaosia. Talven aikana myös hankittiin lumenaurauskalustoa sekä suolaa ja hiekkaa jäätymisen estämiseksi (2,5 miljoonaa euroa).

Ohjelmaan sisältyi Kosovon kolmen pääväylän päällystäminen uudelleen. Nämä pääväylät yhdistävät Pristinan ja Skopjen sekä Doganovicin ja Globocican (tärkein yhteys entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian ja Kosovon välillä) sekä Pristinan ja Pecin (9,8 miljoonaa euroa). Virasto paransi myös Blacen rajanylityspaikkaa entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian vastaisella rajalla (2,5 miljoonaa euroa). Ohjelmaan sisältyi myös kahden sillan korjaaminen, jotka ovat oleellisen tärkeitä tieverkossa Milosevossa Pristinan ja Mitrovican välillä sekä Vrani Dossa Pristinan ja Podujevon välillä (1, 3 miljoonaa euroa).

Tärkeimmät saavutukset ja vaikutukset alalla

Viraston ohjelmat ovat vähentäneet merkittävästi viivästyksiä ja lyhentäneet matka-aikoja tärkeimpien kaupunkikeskusten ja naapurimaiden välillä sekä samalla parantaneet turvallisuutta ja vähentäneet onnettomuuksien uhrien määrää. Pääteiden päällystäminen on myös suojannut tiepohjia sekä ehkäissyt kalliita lisävahinkoja ja tarvetta laajoihin korjauksiin.

Suurin osa teiden ja siltojen korjausohjelmista saatiin päätökseen ennen talvea, ja hyödyt ovat nyt nähtävillä. Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian rajalla sijaitsevan Blacen rajanylityspaikan kautta tavaroita kuljettavien kuorma-autojen viivästykset ovat vähentyneet merkittävästi. Talven aikana aurattiin lunta ja estettiin jäätymistä, ja kaikki tiet pidettiin avoimina liikenteelle.

Junat kulkevat jälleen Kosovon halki. Rahtiliikenne on käynnistynyt uudelleen, ja matkustajaliikenne kulkee pohjois-etelä-suunnassa.

Vesi ja ympäristö

Suuremmissa kunnissa 26 vesiyhtiötä huolehtii Kosovon kaupunkiväestön vesi- ja jätevesihuollosta. Tällä hetkellä vesijohtovettä on saatavilla noin 50 prosentilla väestöstä, ja 20–30 prosenttia väestöstä on jätevesihuollon piirissä (vaikka Kosovossa ei ole jäteveden käsittelylaitteistoja). Jälleenrakentaminen kaupungeissa aiheuttaa lisääntyviä paineita järjestelmille, jotka ovat teknisesti hyvin heikossa kunnossa ja joiden johto on ollut kouluttamatonta. Veden hävikki vesijohtojärjestelmissä on keskimäärin yli 50 prosenttia, ja toimitetun veden kustannuksista saadaan takaisin alle 15 prosenttia.

Kaupunkikeskusten väestöstä 40 prosenttia on kiinteän jätteen keruujärjestelmien piirissä. Heinäkuussa 1999 Kosovossa ei ollut toimivia kaatopaikkoja.

Viraston strategia

Viraston alkutoimissa keskityttiin kaupunkien vesihuoltojärjestelmien kiireellisiin korjauksiin, joilla estettiin niiden romahtaminen ja varmistettiin, että väestö saa vähimmäismäärän juomakelpoista vettä. Vuoden 2000 toisella puoliskolla omaksuttiin enemmän kehittämiseen suuntautuva lähestymistapa, johon sisältyi vesihuollon kunnostusohjelman valmistelu ja toteutus sekä kuntatason organisaatioiden institutionaalinen vahvistaminen.

Hankkeen osatekijät

Lähes kaikille Kosovon julkisille vesilaitoksille on hankittu täydennykseksi varaosia, erityisajoneuvoja sekä työkaluja kiireellisiä korjauksia varten. Myös kuorma-autojen huolto-ohjelma saatiin päätökseen viraston rahoituksella. Mitrovican kaupungissa suoritettiin vesihuoltojärjestelmän kiireellisiä korjaustöitä sekä käsittelyitä (2,4 miljoonaa euroa).

13 kunnalle on annettu teknistä apua, jotta voitaisiin aloittaa vesihuolto- ja jätevesihuoltojärjestelmien kunnostusohjelma, joka kattaa yli puolet Kosovosta (10,9 miljoonaa euroa).

Kiinteän jätteen alalla käynnistettiin useita hätäohjelmia, jotta voitaisiin poistaa useiden vuosien aikana kasaantunut kiinteän jätteen suma ja ottaa käyttöön kaatopaikkojen hallinnan peruseriaatteet. Kiinteästä jätteestä tehtiin koko Kosovon laajuinen tutkimus, jotta voitaisiin valmistella kiinteän jätteen sijoittamisen infrastruktuurin välitöntä ja pitemmän aikavälin kehittämistä (6, 4 miljoonaa euroa).

Tärkeimmät saavutukset ja vaikutukset alalla

Laitevioista johtuvia pitkäjänteisiä katkoksia vedentoimituksessa on vähennetty. Alan heikkoja institutionaalisia ja hallinnollisia voimavaroja on alettu parantaa. Tämän hallinnon vahvistamiseen tähtäävän ohjelman oletetaan nopeutuvan, kun vaaleilla valitut ja vastuussa olevat kunnalliset viranomaiset muodostuvat ja kun laitosten yhteistyö lisääntyy hiljattain perustetun vesilaitosyhdistyksen muodossa. Samalla kiireelliset toimenpiteet kiinteästä jätteestä huolehtimiseksi ovat vähentäneet vakavia terveysriskejä niiden kattamissa yhteisöissä. Alakohtainen tutkimus on luonut pohjan tuleville parannuksille kiinteän jätteen hävittämisessä.

Yritysten kehittäminen

Kosovon talous supistui dramaattisesti 90-luvun aikana Belgradin määräämien ”pakkotoimenpiteiden” ja Serbian hallitukseen kohdistuneiden kansainvälisten pakotteiden seurauksena. Tämän seurauksena jotkut kosovolaiset muuttivat Länsi-Eurooppaan ja muodostivat ulkomailla asuvan vähemmistön, jolla on suuret taloudelliset voimavarat. Muut palasivat maaseudulle perheen ja klaanin pariin ja kehittivät laajan epävirallisen talouden. (Kosovon väestöllä on selvästi yrittäjämäisyyttä.)

Talous rakentuu kolmen tärkeimmän tekijän varaan: runsaasti pieniä perheitä, suhteellisen paljon yksityisiä yrityksiä, noin 300 yhteiskunnan omistuksessa olevaa yritystä sekä 124 julkista yritystä tai valtionyhtiötä, jotka UNMIK oli rekisteröinyt 31. lokakuuta 2000. Molemmissa järjestäytymismuodoissa yritykset toimivat talouden eri aloilla kuten maataloudessa, teollisuudessa, rakennusteollisuudessa sekä tukku- ja vähittäiskaupassa, ja yli puolet yrityksistä toimii kunnostus- ja korjausalalla. UNMIK:n taloudelliseen jälleenrakentamiseen tähtäävään politiikkaan sisältyi maaseudun talouden auttaminen käyntiin työllisyyden luomiseksi ja elintarviketuotannon lisäämiseksi, yksityisten yritysten kannustaminen sekä kannattavien julkisten yritysten toiminnan käynnistäminen uudelleen.

Viraston strategia

Viraston ponnistelut ovat vaikuttaneet Kosovon talouden suuntautumiseen uudelleen markkinajärjestelmään, kun yksityiselle sektorille, erityisesti pienille ja keskisuurille yrityksille, on tarjottu luottopalveluja ja laajennettu niitä sekä annettu käytännön hallintoneuvontaa. Lähellä Mitrovicaa sijaitsevan Trepčan kaivoskompleksin koon ja siihen liittyvien ympäristöongelmien vuoksi virasto on myös antanut tukea kompleksin ympäristön puhdistamiseen.

Hankkeen osatekijät

UNMIKin valitsemiin rakennus- ja maatalousteollisuuden hankkeisiin annetaan investointitukia purahoja ja samalla hallintoneuvontaa (4 miljoonaa euroa).

Virasto rahoitti (1 miljoonaa euroa) Saksan jälleenrakennuspankin (KfW) yhteisrahoitusrahaston kautta mikroyrityspankkia (MEB) mikroyritysten luottolaitosta varten.

EY:n ja Maailmanpankin yhteinen pk-yritysten luottolaitos perustettiin (5 miljoonaa euroa) suorien rahoituslähteiden tarjoamiseksi Kosovon liike-elämälle samalla, kun pankkialaa kehitetään. Tällä tavoin on saatu aikaan laitos, joka antaa luottoja suoraan olemassa oleville yksityisille yrityksille. Lainojen myöntäminen pankkien kautta on myös suunnitteilla sitten, kun pankkeja on perustettu.

Trepcan kaivoksille annettavaa tukea ja neuvontaa ympäristöasioiden hallinnassa sekä palkkojen maksua tärkeille terveys- ja turvallisuusasioista vastaaville virkamiehille tuetaan myös (6 miljoonaa euroa), ja samalla Trepcan kaivoksen hallintoa varten järjestetään UNMIKin riippumattomia neuvonantajia.

Tärkeimmät saavutukset ja vaikutukset alalla

Kosovossa on edelleen pahasti pulaa luotoista, vaikka ulkomailla asuvat kosovolaiset ovat keränneet huomattavia säästöjä. Yksityishenkilöillä, jotka eivät voi saada luottoa perheen verkostojen kautta, on käytössään vain vähän muita mahdollisuuksia saada luottoja. Syyskuusta 2000 lähtien luottoja on tähän mennessä annettu 123 mikroyritykselle.

Viraston rahoituksesta, teknisestä tuesta ja luotoista on yhteistyössä Maailmanpankin kanssa muodostunut pankkia muistuttava rahoituslaitos, joka toimii nyt tehokkaasti ja jatkaa laajentumistaan. Tähän mennessä luottoja on annettu 12 pk-yritykselle yhteensä 2 miljoonaa euroa.

Trepcan kaivoskompleksin puhdistaminen aloitettiin (3,5 miljoonaa euroa) sen jälkeen, kun UNMIKin kanssa tehtiin sopimus, johon sisältyy työntekijöiden palkanmaksu sekä välttämättömien turvallisuus- ja puhdistustarvikkeiden hankinta. Riippumattomat neuvonantajat valvovat Trepkan kaivoksen hallintoa ja antavat neuvontaa tähän saakka laiminlyödyssä ja huonosti johdetussa kaivostoiminnassa. Zvecanin lyijysulattamon tekninen ja ympäristötarkastus on myös saatu päätökseen.

Neljälle tiili- ja kattotiilitehtaalle on hankittu tuotantolaitteita, ja kyseiseltä alalta valituille tehtaille on annettu teknistä neuvontaa. Tähän mennessä on maksettu yhteensä 3,5 miljoonaa euroa.

Maatalous

Ennen vuoden 1999 konfliktia maaseutuväestön osuus oli noin 65 prosenttia Kosovon maakunnan koko väestöstä, ja jopa 90 prosenttia tästä maaseutuväestöstä työskenteli maataloudessa. Näin suuri osuus oli seurausta kaupunkityöpaikkojen vähenemisestä 90-luvun aikana, ja ihmiset palasivat johdonmukaisesti maaseudulle varmistakseen ruuan saantinsa.

Ennen konfliktia kaksi kolmasosaa kaikesta maatalousmaasta oli yksityisomistuksessa, ja keskimääräinen tilakoko oli 3,2 hehtaaria. Loput maasta kuului 18 yhteisomistuksessa olevalle maatalouskombinaatille ja 145 itsenäiselle osuuskunnalle.

Vuoteen 1990 saakka maataloustarvikkeet toimitettiin osuuskuntajärjestelmän kautta, mutta 90-luvun aikana tämä järjestelmä kärsi ”rajoittavista toimenpiteistä” ja laiminlyönneistä. Maataloustuotanto taantui, kun osuuskuntajärjestelmä ja markkinointijärjestelmät romahtivat. Monet maaseudun kotitaloudet menettivät sitten konfliktin aikana vuoden sadon ja karjansa, minkä seurauksena vuonna 1999 maataloustuotanto jäi pelkästään tilojen omaan käyttöön. Monien maanviljelijöiden oli vaikea aloittaa uudelleen, koska luotoista oli pulaa ja koska rahanlainaajat vaativat korkeata korkoa.

Konfliktin päättymisestä lähtien UNMIK ja muut avunantajat ovat auttaneet siirtymään joutunutta maaseutuväestöä palaamaan kyliin korjaamalla asuntoja ja parantamalla toimeentulomahdollisuuksia. Viljelijätalouksille on annettu merkittävää tukea maatalouden uudelleen käynnistämiseksi pääasiassa hankkimalla tärkeitä maatalouden tuotantopanoksia ja korjaamalla koneita. Muussa tuessa on keskitytty käynnistämään uudelleen maatalouteen liittyvää liiketoimintaa, luomaan työllisyyttä ja lisäämään tuloja maaseudulla. Pitemmän aikavälin aloitteilla aiotaan turvata omistusoikeudet ja luoda maatalouspalveluille ja -tuotteille toteuttamiskelpoiset markkinapohjaiset puitteet.

Viraston strategia

Virasto on tukenut UNMIKin strategiaa pääosin hankkimalla lannoitteita ja tarjoamalla mahdollisuuden saada luottoja. Lannoitteet hankittiin käyttäen kansainvälistä tarjouskilpailua ja tuotiin markkinoille käyttäen useita paikallisia huutokauppoja, jotta voitaisiin tukea yksityisellä sektorilla toimivia välittäjiä ja osuuskuntia palauttamaan roolinsa tarjonnassa ja palveluissa sekä luoda markkinahinta. Myyntivoitto käytettiin kiertävien luottojen järjestelmän perustamiseksi maaseutuyhteisöä varten. Maaseutulottojärjestelmää tuettiin, jotta pienviljelijöille voitaisiin tarjota rahoitusta tilaa ja muita tarkoituksia varten tuotannon parantamiseksi ja jotta voitaisiin luoda perusta yhteisön säästöjen kestäväen järjestelmän kasvulle.

Hankkeen osatekijät

Maahan tuotiin 37 500 tonnia lannoitteita (9 miljoonaa euroa), jotka huutokaupattiin yksityisille kauppiaille ja tunnetuille välittäjille. Huutokaupan osanottajille myönnettiin hinnasta 80 prosenttia luottoa, joka oli maksettava takaisin sen jälkeen, kun lannoite oli myyty Kosovossa maatila-asiakkaille käteisellä tai osaksi käteisellä ja osaksi luotolla. Huutokaupasta saatu käteisraha käytetään kokeellisen maaseutulottojärjestelmän laajentamisen tukemiseen.

Maaseutulottojärjestelmä (2 miljoonaa euroa), jota virasto ja toinen avunantaja (AFDF, Ranska) tukivat, perustettiin kesäkuussa 2000. Kokeiluvaiheessa on keskitytty kahteen kuntaan, joissa perustetaan viralliset säästö- ja luottoyhdistykset (SCA).

Tärkeimmät saavutukset ja vaikutukset alalla

Lannoitteiden hankinta ja avoin huutokauppa luotolla tarjosi kosovolaisille mahdollisuuden laajaan osallistumiseen tällä maatalouden alalla, ja sen tarkoituksena oli ehkäistä monopolia jakelussa. Yli 50 prosenttia huutokauppojen ostajista oli perinteisiä maataloustarvikkeiden välittäjiä. Monet ostajista myivät myöhemmin tavaransa suoraan perinteisille välittäjille. Tutkimukset osoittavat, että vuonna 2000 lannoitteiden hinnat tiloille olivat 30 prosenttia alhaisemmat kuin vuonna 1999.

Välittäjien ja maanviljelijöiden haastatteluista käy ilmi, että hanke on auttanut luomaan normalisoitunutta markkinarakennetta ja hintamekanismia Kosovossa ja että luotot ovat auttaneet muiden tärkeiden maatalouspalvelujen ja -tarvikkeiden rahoituksessa ja maahantuonnissa. Voidaan kuitenkin olettaa, että tulevaisuudessa huutokaupoissa, joissa ei käytetä harkinnanvaraisia luottoja, on mukana pääasiassa tunnettuja välittäjiä. 31. tammikuuta 2001 mennessä 83 välittäjää oli maksanut takaisin kaikki ensimmäiset erät luotoistaan ja 14 välittäjää oli maksanut niistä osan. Kuusi välittäjää, jotka eivät ole maksaneet takaisin mitään ensimmäisestä erästään, ovat tutkinnan kohteena ja saattavat joutua syytteeseen petoksesta.

Maaseutuluottojärjestelmät ovat edelleen alkutekijöissään, mutta ne ovat osoittautuneet suosituiksi. Eräässä kunnassa ilmoittautui ensimmäisen viikon aikana 109 henkilöä. Haastatteluista käy myös ilmi, että luottojärjestelmien periaatteet on ymmärretty hyvin ja että järjestelmät kehittävät uusia taitoja ja verkkoja sekä edistävät ryhmien solidaarisuutta ja omistajuutta.

Terveydenhuolto

Kosovon terveydenhuoltojärjestelmä on alueen muiden julkisten palvelujen lailla kärsinyt laiminlyönnestä ja jatkuvasta investointien vähäisyydestä uusien varusteiden hankintaan. Lisäksi järjestelmä on ollut liian riippuvainen kalliista ja tehottomasta sairaalahoidosta, kun monia yksinkertaisempia sairauksia hoidetaan mieluummin sairaaloissa kuin kunnallisissa terveyskeskuksissa. Tätä ongelmaa on pahentanut sekä lääkäreiden että sairaanhoitajien puutteellinen perusterveydenhuollon osaaminen. Kaikissa UNMIKin ja muiden avunantajien tutkimuksissa on suositeltu politiikkaa, jossa painotetaan koulutusta ja uusia investointeja perusterveydenhuollon alalla.

Viraston strategia

Terveydenhuolto-ohjelmassa on tuettu pääperiaatetta, jonka mukaan tarvitaan parempaa tasapainoa perusterveydenhuollon ja sairaalahoidon välillä. Tukea on annettu nykyisen lääketieteellisen ja avustavan henkilöstön uudelleen koulutus- ja pätevyysjärjestelmiin. On myös hankittu farmaseuttisia tarvikkeita pääasiassa alueellisten ja kunnallisten klinikkojen tukemiseksi.

Hankkeen osatekijät

Teknistä apua ja luottoja (4,5 miljoonaa euroa) on annettu Kosovossa 350 valtion apteekille aikanaan kannattavasti toimivan järjestelmän luomiseksi. 350 perhelääkärin ja erikoislääkärin samoin kuin terveydenhuollon johtajien koulutusta on myös tuettu WHO:n ohjelman kautta (5 miljoonaa euroa). Veripalvelua on uudenaikaistettu Pristinassa toimivan keskuslaitoksen avulla (0,5 miljoonaa euroa).

Tärkeimmät saavutukset ja vaikutukset alalla

Perusterveydenhuoltopolitiikan toteuttaminen Kosovossa etenee, ja potilaat tuntevat paikallistason henkilöstö huolehtii potilaiden ensimmäisistä yhteydenotoista terveydenhoitoon noin 50 prosentissa tapauksista. Tavoitteena on nostaa tämä osuus 80 prosenttiin. Tärkeitä lääkkeitä on toimitettu, ja niitä on nyt Kosovossa laajasti saatavilla kohtuulliseen hintaan. Veripalvelua on uudenaikaistettu, ja palvelun johtaminen Pristinasta käsin on johtanut siihen, että HIVin/aidsin leviämisen riski on pienentynyt huomattavasti. Virasto ei kuitenkaan voi edistyä merkittävästi tämän alan kehittämisessä, ennen kuin UNMIK onnistuu luomaan koko Kosovon kattavan lääkepolitiikan.

EC TAFKO oli valmistellut vuonna 1999 seuraavat hankkeet, jotka virasto sai vastuulleen 23. helmikuuta 2000:

Paikallishallinto ja kansalaisyhteiskunta

Paikallishallinto, joka on perinteisesti vastuussa paikallisista julkisista palveluista, kärsi 90-luvun aikana vakavista laiminlyönneistä Kosovon albaaniväestön osalta. Vastavetona tämä yhteisö perusti rinnakkaisia, epävirallisia laitoksia, joita rahoitettiin ulkomailla asuvan vähemmistön varoilla ja paikallisilta ihmisiltä saaduilla vapaaehtoisilla maksuilla. Kosovon serbien lähtiessä heinäkuussa 1999 asiakirjoja ja arkistoja tuhoutui, laitteita poistettiin ja julkisia rakennuksia vahingoittui. UNMIKin strategiana on ollut puuttua asioihin sen varmistamiseksi, että väestön perustarpeet täytetään ja että demokraattiselle paikallishallinnolle luodaan puitteet. UNMIK on laatinut tarkistetut oikeudelliset puitteet paikallishallinnolle (Kosovon kuntien itsehallintoa koskeva asetus) perustaksi demokraattisempaan hallintomuotoon siirtymiselle.

Lokakuussa 2000 järjestettiin kunnallisvaalit, ja Kosovossa on alettu perustaa uudelleen moniarvoisia, vastuullisia ja avoimia hallintoelimiä paikallishallinnon tasolla. UNMIKin kunnissa toimiva henkilöstö on pyrkinyt integroimaan vähemmistöyhteisöt kunnallisiin hallintorakenteisiin. Keskustasolla ETYJ on edistänyt ihmisoikeuksia ja kansalaisyhteiskuntaa käyttäen julkista osallistumista ja tiedotuskampanjoita.

Viraston strategia ja hankkeen osatekijät

EC TAFKO on tukenut ennen helmikuuta 2000 ja virasto siitä lähtien UNMIKin demokratiaa ja kunnallishallinnon kehittämistä koskevia ohjelmia, joissa annetaan käytännön tukea kuntatasolla tarjoamalla asiantuntijaneuvontaa kunnallishallinnolle ja osoittamalla varoja jälleenrakentamiseen. Tärkeiden kunnallisten rakennusten ja palvelujen jälleenrakentamiseksi toteutettiin 51 hanketta (8 miljoonaa euroa). EU:n jäsenvaltioista lähetettiin 25 kunnallishallinnon asiantuntijaa. He ovat työskennelleet paikallishallinnon tasolla sekä antaneet käytännön neuvontaa ja poliittista neuvontaa (7,2 miljoonaa euroa). Myös kansalaisyhteiskuntaan liittyviä hankkeita tuettiin valmistauduttaessa lokakuussa 2000 järjestettäviin paikallisvaaleihin (0,5 miljoonaa euroa).

Tärkeimmät saavutukset ja vaikutukset alalla

Kuntiin lähetetyt asiantuntijat ovat työskennelleet yhdessä paikallisen henkilöstön kanssa käynnistääkseen perustason hallintojärjestelmiä ja -menettelyjä. Tällä toiminnalla on saatu aikaan kunnallisen kapasiteetin rakentamissuunnitelmia, jotka vaikuttavat pitkän aikavälin ponnisteluihin palauttaa asianmukainen paikallishallinto vaaleilla valittavien neuvostojen avulla. Kaikilla asiantuntijoilla oli pitkä käytännön kokemus paikallishallinnon ja kuntien johtamisesta, ja he kykenivät luomaan yhteyden UNMIKin ja kosovolaisen henkilöstön välille.

Kosovon suojajoukot

UNMIKin rooli Kosovossa heinäkuun 1999 jälkeen edellytti teiden ja palvelujen nopeaa korjaamista, ja tämä toiminta vaati kuljetusvälineiden ja laitteiden hankinnan ja hallinnan nopeaa käynnistämistä. Kosovon suojajoukot (KPC) on sopimuksen mukaisesti puhtaasti siviiliorganisaatio, jolla ei ole mitään sotilaallisia tehtäviä lain täytäntöön panemiseksi.

Viraston strategia ja hankkeen osatekijät

EC TAFKO antoi rahallista tukea Kosovon suojajoukoille, jotta ne voisivat ottaa johtavan roolin jälleenrakennustoimissa. Tarvikkeita ja työkaluja on hankittu UNMIK:n kanssa tehdyn rahoitus sopimuksen mukaisesti, joka koskee ajoneuvojen hankkimista tavaroiden ja henkilöiden kuljetuksia varten, teiden rakentamista ja korjaamista sekä toimistoja ja viestintää varten tarkoitettuja logistisia varusteita (5 miljoonaa euroa).

Tärkeimmät saavutukset ja vaikutukset alalla

Varusteet on tilattu ja toimituksia odotetaan.

Miinanraivaus

Naton vuonna 1999 suorittamien pommitusten ja Serbien vetäytymisen jälkeen maahan on jäänyt runsaasti räjähtämättömiä ammuksia ja miinoja, jotka on vielä tehtävä vaarattomiksi. Raivaus aloitettiin heinäkuussa 1999, ja se on jatkunut vuoden 2000 aikana kiireellisenä asiana, koska räjähdysvaara on rajoittanut maanviljelyä ja liikennettä sekä estänyt paluuta normaaliin elämään. YK:n miinanraivauksen koordinoitukeskus (UNMACC) on luonut tietokannan yhteensä yli tuhannen miinakentän kartoittamiseksi ja miinanraivauksen priorisoimiseksi. Miinavaaraa koskeva tiedotuskampanja on myös käynnistetty.

Viraston strategia ja hankkeen osatekijät

EC TAFKO on avustanut kuudella miljoonalla eurolla UNMACC:n rahastoa, joka on rahoittanut miinanraivausta.

Tärkeimmät saavutukset ja vaikutukset alalla

Ensimmäinen kahdesta painopisteeksi asetetusta miinanraivaushankkeesta saatettiin päätökseen EU:n varoilla. Näihin hankkeisiin sisältyi raivaustoimia, raivauksen tulevien painopistealueiden arviointia, tiedotuskampanjoita paikallisille ihmisille sekä apua uhreille. Ohjelman katsotaan olevan hyvin tehokas, ja siinä on otettu oppia muista Balkanin konflikteista. Nopea miinaraivaus on mahdollistanut tärkeiden teiden ja siltojen korjaamisen.

Posti ja televiestintä

Televiestintäinfrastruktuuri vaurioitui pahoin konfliktin aikana, ja monet toiminnot, keskuksien ja siirtojärjestelmät tuhoutuivat täysin. 90-luvun aikana korjauksiin ja uusimiseen oli investoitu erittäin vähän, ja Kosovossa on Euroopan pienin puhelinliittymätiheys: kuusi liittymää 100:aa kotitaloutta kohti. Myös postitoimistorakennuksia on vahingoittunut, ja palvelulla oli käytössään vain muutamia hyötyajoneuvoja postin keräämiseen ja jakamiseen. Televiestintä- ja postiverkkojen jälleenrakentamisen ja uudenaikaistamisen lisäksi tarvitaan asianmukaisia sääntelypuitteita toimintaperiaatteiden ja -vastuiden luomiseksi. UNMIK antoi väliaikaisesti vastuun palveluista Kosovon posti- ja televiestintävirastolle (PTK).

Viraston strategia ja hankkeen osatekijät

EC TAFKO tuki PTK:ta sen aloittaessa uudelleen toimivana virastona avustamalla miinanraivauksessa toimintojen ympärillä, ostamalla uusia laitteita ja antamalla teknistä neuvontaa. Varoja osoitettiin televiestintäsiirtojärjestelmän ja tilaajavaihteen korjaamiseen Pristinassa. Myös PTK:n varainhoidon tarkastus teetettiin. Postialalla saatiin valmiiksi

kahdeksan sopimusta postiajoneuvojen ja -laitteiden hankinnasta ja toimituksista sekä myös kaksi koulutusohjelmaa (8 miljoonaa euroa).

Tärkeimmät saavutukset ja vaikutukset alalla

Televiestintätoimintojen korjaaminen on parantanut huomattavasti maapuhelinverkon toimintaa Kosovossa. Uusien postipalveluajoneuvojen hankinnan myötä suurin osa maaseutualueista on nyt postipalvelujen piirissä.

Pristinan yliopisto

Pristinan yliopistoa laiminlyötiin pahasti monien muiden Kosovon oppilaitosten lailla 90-luvulla, ja se tarvitsi merkittäviä korjaustöitä. Korjaustyöt itse asiassa aloitettiin vuonna 1998, mutta konflikti keskeytti ne. Korjausohjelman tarkoituksena oli järjestää riittävät opiskelu-, opetus- ja majoitustilat uudelle opiskelijasukupolvelle.

Viraston strategia ja hankkeen osatekijät

Rakennuksia ja opetustiloja kunnostetaan ja korjataan 4,4 miljoonan euron rahoituksella.

Tärkeimmät saavutukset ja vaikutukset alalla

Rakennuksiin on tehty huomattavia parannuksia, ja jotkin tiloista ovat jo yliopiston ja opiskelijoiden käytössä.

Henkilökorttien hankkiminen

Konfliktin seurauksena Kosovon paikallinen väestö oli usein menettänyt viralliset perusasiakirjat, erityisesti henkilökortit. Näiden asiakirjojen palauttaminen oli olennainen edellytys toimivan talouden ja demokraattisen yhteiskunnan uudelleen luomiseksi. Pikainen rekisteröintiprosessi oli myös välttämätön, jotta UNMIK voisi järjestää paikallisvaalit ajoissa.

Viraston strategia ja hankkeen osatekijät

Viraston osallistumisessa on rajoitettu tärkeimpien hankintojen ja tietokantajärjestelmän rahoittamiseen ja tietokoneohjelmien sekä henkilökorttien tuotantomateriaalien ja -laitteiden täydentämiseen. Virasto on myös järjestänyt asiantuntijoiden antamaa hallinnollista tukea.

Tärkeimmät saavutukset ja vaikutukset alalla

Resurssit ja koulutus järjestettiin hyvissä ajoin aikataulun noudattamiseksi, mutta kortteja jaettiin itse asiassa ainoastaan 36 000, minkä seurauksena UNMIK ei kyennyt antamaan henkilökortteja lokakuun vaaleja varten. Tähän oli pääasiallisena syynä yhteisen rekisteröintityöryhmän suorittaman koordinoinnin puutteellisuus. UNMIKin keskusrekisteröintitoimisto on nyt ottanut tehtäväkseen hankkeen hallinnon ja toteuttaa tällä hetkellä toimintasuunnitelmaa, jossa kortteja tuotetaan 11 000 päivässä ja jonka on määrä päättyä heinäkuun 2001 lopussa. Rekisteröinti- ja dokumentointikeskusten perustaminen kunnostamalla ja muuntamalla sopivia tiloja kussakin kunnassa on saatu menestyksekkäästi päätökseen.

3.5 Seuranta

Virasto perusti heinäkuussa 2000 seurantayksikön johtokunnan hyväksyttyä ohjeet. Seuranta suorittaa kolme henkilöä, jotka laativat säännöllisesti palauteraportteja hankkeiden edistymisestä kaikilla aloilla, tarkastelevat sopimusten toteuttamisen tehokkuutta hankkeiden ehtojen tai puitteiden kannalta kiinnittäen erityistä huomiota tavoitteiden saavuttamiseen, aikatauluihin, sosiaalisiin vaikutuksiin ja näkyvyyteen. Seurannan suorittajat antavat riippumattoman lausunnon, jonka tarkoituksena on tarjota varhainen varoitus mahdollisista ongelmista ja toimia ehdotuksena parannustoimista. Lisäksi tietoja annetaan ohjelman laadun parantamiseksi alakohtaisia strategioita, rahoitusehdotuksia ja viitekehyksiä varten.

Erityistä huomiota kiinnitettiin ja aikaa käytettiin energiaan, liikenteeseen, asumiseen ja maatalouteen. Strategia-asiakirjoja ja rahoitusehdotuksia tarkasteltiin, ja tietoja toimitettiin kaikkia aloja varten. Useaan alaan liittyviä kysymyksiä, esikuva-analyysia ja varmistettavissa olevia indikaattoreita painotettiin erityisesti.

3.6 Sosiaalisten vaikutusten arviointi

Viraston omaksumaan lähestymistapaan siirryttäessä hätäavusta pitemmän aikavälin kehitysnäkymiin on kuulunut sosiaalisen ulottuvuuden sisällyttäminen viraston suunnitteluun erityisesti sukupuoli-, vähemmistö- ja ihmisoikeuskysymyksissä. Tavoitteena on tunnistaa tiettyjen haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien erityistarpeet tasa-arvon ja apukeinojen saatavuuden osalta sekä kohdistua niihin sen mukaisesti. Vuoden 2000 aikana paikallisten ihmisten osallistuminen ja koulutus viraston ohjelmissa on lisääntynyt ja on luotu rakenteita paikallisten organisaatioiden ja laitosten voimavarojen tukemiseksi ja vahvistamiseksi.

Näin ollen virasto suorittaa sosiaalisten vaikutusten arviointia osana laajempaa strategiaa, jotta voitaisiin arvioida viraston alakohtaisten ohjelmien vaikutusta kärsimään joutuneisiin väestöryhmiin ja helpottaa tehokkaampaa ja paremmin vaikuttavaa toteuttamista. Näihin arviointeihin sisältyy järjestelmällinen ja horisontaalinen lähestymistapa määriteltäessä, analysoitaessa ja arvioitaessa hankkeen tai ohjelman sosiaalisia vaikutuksia yksittäiseen henkilöön, yhteisön sosiaaliryhmiin tai koko yhteisöön, jotta saatuja tietoja voitaisiin käyttää päätöksentekoprosessissa. Tähän sisältyy sosiaalisen ympäristön näkökohtien nykyisen tilan analysointi, mahdollisten muutosten arviointi toteutettaessa tietty toimenpide tai vaihtoehto sekä keinojen kehittäminen lieventämään muutoksia, jotka ovat todennäköisesti haitallisia kärsimään joutuneen väestöryhmän kannalta. Tähän mennessä arviointeja on suoritettu maatalouden ja asumisen alalla.

4. SERBIAN HÄTÄAPUOHJELMA

Yleisten asioiden neuvosto laajensi lokakuussa 2000 viraston toimivallan kattamaan Serbian ja Montenegron. Tämän päätöksen jälkeen virasto on avustanut komissiota koostettaessa 180 miljoonan euron suuruista Serbian hätäapuohjelmaa, jossa annetaan epävirallista neuvontaa ja tehdään yhteistyötä valmisteltaessa painopisteohjelmia. Komissio siirsi 8. tammikuuta 2001 virastolle vastuun näiden ohjelmien toteuttamisesta.

Komission painopisteisiin avustamisessa sisältyivät kiireellisimmät tarpeet Serbiassa. Aiempia hankkeita, jotka aloitettiin lokakuussa 1999 (Öljyä demokratiaa varten -hanke) ja heinäkuussa 2000 (Kouluja demokraattiselle Serbialle -hanke) Serbian demokraattisten kuntien avustamiseksi, on nyt laajennettu kattamaan kaikki kunnat.

Virasto on avustanut seuraavien ohjelmien osatekijöiden valmistelussa:

Energia

Dieselpolttoaine

Dieselpolttoainetta ja raskasta polttoöljyä hankitaan 60 kunnalliselle lämmitysjärjestelmälle (kattavat 80 prosenttia väestöstä) sekä koulujen ja sairaaloiden lämmitysjärjestelmille. Myös voimaloille ja hiilikaivoksille tehdään toimituksia 30 miljoonan euron rahoituksella. Polttoaine on saatu määränpäähänsä huolimatta valtavista logistisista haasteista, joita on esiintynyt tässä polttoaineen laajassa toimituksessa talvioloissa. Toimituksia on seurattu tarkasti varkauksien ja väärinkäytösten estämiseksi käyttäen merkittävää operaatiota, jossa on ollut mukana yli 100 henkilöä kautta Serbian. Suunnitteilla on toinen polttoaineen toimitus lämpövoimaloille varoilla, joita 180 miljoonan euron paketista on jäljellä. Tämä mahdollistaa ohjelman jatkumisen pahimman talven yli maaliskuun 2001 loppuun saakka.

Sähköntuonti

EU tuo maahan merkittävän osan Serbian tarvitsemasta sähköstä, mikä on helpottanut toistaiseksi vakauttamaan sähköntoimituksia talven aikana (45 miljoonaa euroa). Helmikuussa 2001 televisiossa ja sanomalehdissä käynnistettiin merkittävä tiedotuskampanja EU:n osallistumisen korostamiseksi ja energian säästämisen edistämiseksi.

Varaosat hiilikaivoksille

Kaivosten tuotannon turvaamiseksi tarvittavista tärkeistä varaosista on tehty sopimuksia (7 miljoonaa euroa).

Lääkkeet

Euroopan unioni hankkii tärkeitä lääkkeitä ja lääkintätarvikkeita 160 julkiselle apteekille ja 175 terveyskeskukselle Serbiassa. Paikallisesti hankittujen lääkkeiden toimittaminen julkisille apteekkeille alkoi joulukuussa (11 miljoonaa euroa), kun taas ulkomaisia lääkkeitä ja sairaalavarusteita aletaan tuoda maahan maaliskuuksi 2001 suunnitelluilla toimituksilla (6 miljoonaa euroa). Ohjelmasta on tiedotettu hyvin edunsaajille ja suurelle yleisölle julisteilla ja jakamalla lehtisiä apteekkeissa. Televisiomainoksia ohjelmasta tiedottamiseksi suurelle yleisölle on valmisteltu esitettäväksi helmikuusta lähtien. Ohjelmassa on hankittu Serbian väestölle tärkeitä lääkkeitä, joita ei ole ollut saatavilla viime vuosien aikana, ja samalla

Serbian lääketeollisuus on saanut paljon kaivattua vauhtia. Jotkin tuotantolinjat (kuten insuliinin) on käynnistetty uudelleen ohjelman suorana tuloksena.

Elintarvikkeet

Maailman elintarvikeohjelman kanssa on allekirjoitettu sopimus (24,5 miljoonaa euroa) siitä, että Serbian kuluttajille hankitaan 15 000 tonnia sekä sokeria että kasviöljyä. Nämä elintarvikkeet myydään kohtuullisiin hintoihin, ja osa kertyneestä tulosta säästetään Serbian maatalouden elvyttämiseen tarkoitettuun rahastoon. Laaja tarkastajaryhmä seuraa tarkasti ohjelmaa. Näiden tuotteiden tuontiin tarvittavien lupien saannissa on ollut ongelmia elintarvikkeiden turvallisuutta koskevien mutkikkaiden sääntöjen vuoksi, mutta ensimmäiset tuotteet tulivat myyntiin helmikuussa.

Kaupunkia ja kouluja demokraattiselle Serbialle

Viimevuotista Kouluja demokratialle -hanketta ollaan laajentamassa kattamaan kaikki Serbian 160 kuntaa. Ohjelmassa tuetaan myös kunnallisia hankkeita (esim. vesijärjestelmien korjaamista ja jätteenkeruuta). Yksityiskohtainen tarvearviointi on käynnissä. Kaikki sopimukset pitäisi olla allekirjoitettu kesäkuun 2001 loppuun mennessä (25 miljoonaa euroa).

Tiedotusvälineet

Ruotsalainen Helsinki-komitea tukee riippumattomia tiedotusvälineitä Serbiassa 500 000 euron apurahalla. Tämä ohjelma on jatkoa viimevuotiselle EU:n riippumattomille tiedotusvälineille antamalle tuelle.

5. RAHOITUS

5.1 Viraston talousarvio

Viraston vuoden 2000 alustava talousarvio oli 266 miljoonaa euroa. Vuoden lopussa toistuvien korotusten jälkeen talousarvion suuruudeksi oli tullut 682 miljoonaa euroa. Tämä lopullinen talousarvio sisältää Kosovon avustamista varten tarkoitetut ylimääräiset 171 miljoonaa euroa, jotka annettiin käyttöön aivan vuoden 2000 lopulla mutta jotka maksetaan vuoden 2001 aikana.

Komissio osoitti nämä lisämäärärahat etukäteen ottaen huomioon viraston voimavarat toteuttaa pikaisesti ohjelmia. Muihin vuoden 2000 talousarvioon sisältyviin varoihin kuului 177 miljoonaa euroa Serbian hätäapuohjelmaa varten (ks. lisätietoja liitteestä D).

EY:n talousarvoista vastaavat viranomaiset (parlamentti ja neuvosto) sallivat, että vuoden 2000 talousarviosta osoitetaan korkeintaan kahdeksan prosenttia viraston hallintokuluihin, kuten henkilöstöön ja laitteisiin. Todelliset hallintokulut olivat loppujen lopuksi 8,5 miljoonaa euroa eli ainoastaan 2,5 prosenttia viraston vuonna 2000 Kosovolle hiljattain osoittamista varoista. Näin ollen virasto käytti 97,5 prosenttia budjetoiduista varoistaan suoraan avustushjelmiin.

Vuoden 2000 joulukuun loppuun mennessä virasto oli tehnyt hankesopimuksia 241 miljoonan euron arvosta. Näistä sopimuksista 86 prosenttia tehtiin tavanomaisten tarjouskilpailumenettelyjen mukaisesti, ja loput 14 prosenttia yksinkertaistettujen ja nopeutettujen menettelyjen mukaisesti. Kosovon avustamiseksi vuoden 2000 aikana osoitetuista varoista, lukuun ottamatta joulukuun alussa käyttöön annettuja varoja, tehtiin vuoden loppuun mennessä sopimus 92 prosentissa tapauksista ja maksettiin 53 prosenttia.

Viraston kuusi tehokasta sopimussyksikköä ovat valmistelleet noin 320 sopimusta, samalla kun sen talousarvioyksikkö on käsitellyt noin 1 170 maksua hankkeisiin. Laskun vastaanottamisen jälkeen käsittelyyn kului keskimäärin 13 päivää, ennen kuin maksumääräys oli tehty pankissa. Tähän sisältyi aika, joka tarvittiin asianmukaisten raporttien hyväksymiseen.

5.2 Varainhoito

Saavutuksia tehokkaassa hankkeiden valmistelussa ja toteuttamisessa on tuettu viraston varainhoito- ja budjettimenettelyillä.

Täysin itsenäinen pääkirja – samoin kuin budjettilaskennan ja analyttisen laskennan järjestelmät sekä kassajärjestelmä – on perustettu. Virasto on päättänyt käyttää Euroopan yhteisöjen toimielinten, mukaan lukien tilintarkastustuomioistuimen, suosittelimia sovelluksia. Talousarvion valvontaa varten virasto perusti SINCOM-järjestelmän, jota myös Euroopan komissio käyttää. Kansainvälisten maksujen tapauksessa turvallista televiestintää käyttävä sähköinen järjestelmä on varmistanut sen, että rahat siirtyvät nopeasti sopimusosapuolille.

Virasto on kehittänyt menettelyjä, jotka on koottu ohjekirjaan, joka on koko asianmukaisen henkilöstön saatavilla sähköisessä muodossa. Tähän ohjekirjaan sisältyvät tarjouskilpailuja, sopimuksen tekemistä ja laskentaa koskevat säännöt ja -menettelyt samoin kuin toimintakaaviot, työtehtävien kuvaukset, säännöt jne. Kaikki uudet ohjeet tai laaditut erityissuuntaviivat lisätään ohjekirjaan. Näihin suuntaviivoihin on tarkoituksellisesti

sisällytetty parhaat käytännöt muista EY:n ulkoisista ohjelmista. Myös tilintarkastustuomioistuimen ja komission sisäisestä tilintarkastuksesta vastaavan pääosaston suositukset on otettu mukaan. Kutakin hanketta varten on suunniteltu ja käytetty vakiomuotoisia ja säännöllisesti päivitettyjä tarkastusluetteloita sopimusten valmistelua ja maksamista varten.

Virasto on asentanut sisäisen tietokoneverkon toiminnalliseen keskuksensa Pristinassa sekä koostanut viraston www-sivut. Tämän verkon avulla on luotu tietojärjestelmä avustushankkeiden hallintoa hoitavaa henkilöstöä varten. Tämä on helpottanut kaiken oleellisen ohjelmia, hankkeita ja sopimuksia koskevan tiedon – mukaan lukien niiden varainhoidollisen toteuttamisen tilanne – yksinkertaista ja nopeaa saatavuutta. Maksujen ja sopimusten parissa työskentelevälle henkilöstölle on järjestetty säännöllisesti koulutustilaisuuksia.

Euroopan komission tilintarkastuksesta vastaavan pääosaston valtuuskunta vieraili virastossa heinäkuussa 2000 ja antoi myönteisen lausunnon viraston sisäisistä varainhoitojärjestelmistä. Myös tilintarkastustuomioistuin tarkasti joulukuussa 2000 perusteellisesti viraston tilit. Lopullista kertomusta odotettiin edelleen tätä kertomusta laadittaessa. Tilintarkastajien alustavissa päätelmissä kaksiviikkoisen vierailun jälkeen korostettiin heidän tyytyväisyyttään siihen, että virasto toimi nopeasti ja tehokkaasti vaikeassa toimintaympäristössä.

5.3 Hallintorakenne

Henkilöstö

Hugues Mingarelli nimitettiin viraston johtajaksi komission ehdotuksesta viraston johtokunnan ensimmäisessä kokouksessa 17. tammikuuta 2000. Johtokunta hyväksyi seuraavassa kokouksessaan 28. helmikuuta henkilöstökaavion, jonka mukaisesti palvelukseen saatiin ottaa 51 väliaikaista virkamiestä (TA) ja 34 paikallista virkamiestä (LA) yleishallintoon Thessalonikissa ja kolmelle osastolle Pristinassa (suunnittelu, toiminnot ja rahoitus, ks. viraston organisaatiokaavio liitteessä B). Johtokunta antoi 24. heinäkuuta luvan lisätä paikallisen henkilöstön määrän 54:ään vuonna 2000.

Palvelukseen ottaminen on nyt saatu lähes kokonaan valmiiksi, ja henkilöstön jakauma oli 1. helmikuuta 2001 seuraava: 10 väliaikaista ja 10 paikallista virkamiestä viraston Thessalonikin toimipisteessä (joka aloitti toimintansa 2. toukokuuta 2000), 40 väliaikaista ja 42 paikallista virkamiestä Pristinan toiminnallisessa keskuksessa, kaksi paikallista virkamiestä Skopjen tukitoimistossa (joka avustaa pääasiassa Kosovoon liittyvien hankemateriaalien tulliselvityksessä). Muutamat Pristinan henkilöstön jäsenistä, jotka on myöhemmin siirretty uusiin toiminnallisiin keskuksiin, on kuitenkin korvattava uusilla.

Päätöksellä, jolla viraston tehtävä laajennettiin kattamaan Serbia ja Montenegro, toimitettiin uusi vuoden 2001 henkilöstökaavio, jonka johtokunta hyväksyi 15. joulukuuta. Se edellyttää, että palvelukseen otetaan Belgradiin 33 väliaikaista ja 61 paikallista virkamiestä, Podgoricaan 7 väliaikaista ja 10 paikallista virkamiestä sekä vastaavasti Pristinan toiminnalliseen keskukseseen 6 väliaikaista ja 10 paikallista virkamiestä ja viraston Thessalonikin toimipisteeseen 7 väliaikaista ja 7 paikallista virkamiestä. Tämä nostaa väliaikaisten virkamiesten kokonaismäärän 104:ään ja paikallisten virkamiesten 142:een. Helmikuun alussa 2001 virkaan oli astunut Belgradissa 15 väliaikaista virkamiestä ja noin 30 paikallista virkamiestä, ja 6 väliaikaista ja 2 paikallista virkamiestä oli aloittanut työnsä Podgoricassa.

Jotkin palvelukseen ottamiset Belgradiin oli tehtävä välittömästi ja suoraan joulukuussa, koska komissio antoi viraston tehtäväksi Serbian vuoden 2000 hätäapuohjelman hallinnon. Suurimmasta osasta työpaikoista on kuitenkin ilmoitettu tai ilmoitellaan. Neuvoston 5. joulukuuta 2000 antaman asetuksen (EY) 2667/2000 mukaisesti virasto noudattaa komission sääntöjä (sellaisina kuin ne on esitetty sen henkilöstösäännöissä) palkkauksessa, palkanlisissä ja työoloissa.

Toiminnalliset keskuskeskukset

Pristinan toiminnallinen keskus sijaitsee Kosovon museossa, jonka UNMIK oli jo osoittanut vuokratta komission erityisryhmän käyttöön. Thessalonikissa ja Podgoricassa Kreikan ja Montenegrin hallitukset ovat vastaavasti järjestäneet virastolle tilat ilmaiseksi. Belgradissa virasto on vuokrannut väliaikaisia toimistoja (kuudeksi kuukaudeksi 9. heinäkuuta 2001 saakka) odottaessa liittovaltion tai Serbian hallituksen päätöstä siitä, osoitetaanko toimistotilaa ilmaiseksi vai ei. Skopjessa on vuokrattu pieni toimisto vähäisin kustannuksin.

Pääkonttori ja virastojärjestelyt

Viraston johtaja allekirjoitti 26. kesäkuuta Kreikan hallituksen kanssa sopimuksen pääkonttorista. Tässä sopimuksessa (jonka täytäntöönpano on käynnissä) määritellään viraston ja sen henkilöstön oikeudet ja koskemattomuus. Samalla tätä samaa tarkoitusta varten tehtävistä virastosopimuksista neuvoteltiin Jugoslavian liittotasavallan, Serbian ja Montenegrin hallitusten kanssa, ja sopimukset allekirjoitettiin helmikuussa 2001.

Hallintobudjetti

Viraston hallintokulujen vuoden 2000 alustavaksi budjetiksi hyväksyttiin tammikuussa viisi miljoonaa euroa ja täydentäväksi budjetiksi huhtikuussa 15 miljoonaa euroa. Lokakuussa osoitettiin uudelleen 11,5 miljoonaa euroa hankkeisiin. Vuoden hallintobudjetti oli näin ollen 8,5 miljoonaa euroa, joka muodosti 2,5 prosenttia vuoden 2000 Kosovon-budjetista.

LIITE A

VIRASTON JOHTOKUNNAN KOKOUKSET THESSALONIKISSA VUONNA 2000

Päivämäärä	Tärkeimmät keskustellut asiat ja tehdyt päätökset
17. tammikuuta	• Johtokunnan perustaminen. • Johtajan nimittäminen. • Kreikan hallituksen Thessalonikissa tarjoamien tilojen hyväksyminen. • Viraston vuoden 2000 väliaikaisen talousarvion (5 miljoonaa euroa) ja väliaikaisen henkilöstökaavion hyväksyminen.
28. helmikuuta	• Keskustelu viraston kielijärjestelystä ja alustava keskustelu viraston Kosovoa koskevasta työsuunnitelmasta vuoden ensimmäisellä puoliskolla. • Viraston vuoden 2000 talousarvion (266 miljoonaa euroa) hyväksyminen. • Tarkistetun henkilöstökaavion, työsopimusmallin ja Pristinassa toimivia määräaikaista virkamiehiä koskevien erityissääntöjen hyväksyminen. • Hankinta- ja sopimusasioissa neuvontaa antavan komitean perustaminen.
24. maaliskuuta	• Keskustelu kielijärjestelystä, Kosovoa koskeva vuosittainen työsuunnitelma ja hallintoasioita. • Johtokunnan työjärjestyksen hyväksyminen. • Tarkistetun vuosittaisen talousarvion (296 miljoonaa euroa ottaen huomioon 30 miljoonan euron siirto vuodelta 1999 vuodelle 2000) esittely. • Viraston Thessalonikin toimiston vihkiminen käyttöön.
27. huhtikuuta	• Kosovoa koskevan vuosittaisen työsuunnitelman (6. huhtikuuta lopullinen versio 29. maaliskuuta käynnistetyn kirjallisen menettelyn jälkeen) vahvistaminen. • Sopiminen Kosovon uutta jälleenrakennusohjelmaa (140 miljoonaa euroa) ja viraston hallintokuluja (15 miljoonaa euroa) koskevista ehdotusluonnoksista, jotka toimitetaan Obnova-hallintokomitealle ja komissiolle hyväksymistä varten. • Sopimusten tekemistä koskevien periaatteiden hyväksyminen. • Viraston kirjanpitäjän ja kahden apulaiskirjanpitäjän nimittäminen.

29. toukokuuta	- Näkemyksen vaihtaminen pääsihteerin johtavan edustajan sijaisen J. Dixonin kanssa (UNMIKin pilari IV). - Taloudellista kehittämistä (25 miljoonaa euroa) ja terveydenhoitoa (10 miljoonaa euroa) koskevista suunnitelmaluonnoksista sopiminen. - Viraston varainhoitoasetuksen hyväksyminen sekä pieniä ja kiireellisiä hallintokuluja varten tarkoitettua ennakkomaksujärjestelmän perustamisesta päättäminen. - Toisen tarkistetun vuosittaisen talousarvion (edelleen 296 miljoonaa euroa mutta teknisiä muutoksia osastossa III) esittely.
26. kesäkuuta	- Keskustelu kielijärjestelystä. - Vuoden 1999 talousarvioon sisältyvästä varauksesta 5 miljoonaa euron siirron hyväksyminen miinaraivaukseen (2 miljoonaa euroa) ja kylien työllisyyden elvytysohjelmaan (3 miljoonaa euroa).
24. heinäkuuta	- Keskustelu Kosovon energiatilanteesta vuosina 2000–2001, Trepčan kaivoskompleksista ja vuoden 2000 hankkeiden toteuttamisen tilanteesta. - Toisen tarkistetun henkilöstökaavion (ainoastaan paikalliset virkamiehet), viraston liittyminen OLAF-sopimukseen ja Skopjen toimiston ennakkomaksujärjestelmän luomisen hyväksyminen. - Kolmannen apulaiskirjanpitäjän nimittäminen.
15. syyskuuta	- Keskustelu viraston seurantamenettelyistä ja hallintokysymyksistä. - Pristinaan 13.–14. syyskuuta tehdyn kenttävierailun epävirallinen arviointi.
12. lokakuuta	- Euroopan parlamentin osoittaman ylimääräisen 40 miljoonan euron summan käyttöä koskevan toimintaohjelmaluonnoksen viimeistely. 11,5 miljoonan euron siirron hallintobudjetista toiminnalliseen budjettiin hyväksyminen ja vuosittaiseen työsuunnitelmaan tehtävien muutosten hyväksyminen. - Kolmannen tarkistetun vuosittaisen talousarvion (334 miljoonaa euroa) hyväksyminen. - Keskustelu viraston ehdotuksesta Kosovon vuoden 2000 jälleenrakennustueksi.

13. marraskuuta	• Näkemysten vaihtaminen pääsihteerin johtavan edustajan sijaisen A. Bearparkin kanssa (UNMIK:n pilari IV). • Infrastruktuurin kunnostamista ja taloudellista kehittämistä Kosovossa vuonna 2001 koskevien ohjelmaluonnosten (171 miljoonaa euroa) ja viraston hallintokuluja vuoden 2001 ensimmäisellä puoliskolla koskevien ohjelmaluonnosten (4 miljoonaa euroa) hyväksyminen. • Neljännen tarkistetun vuosittaisen talousarvion (507 miljoonaa euroa, johon sisältyy 171 miljoonaa euroa vuodeksi 2001) hyväksyminen.
15. joulukuuta	• Komission toimittamat tiedot uudesta Cards-asetuksesta ja virastoa koskevasta asetuksesta. • Keskustelu Kosovon vuoden 2000 ohjelmien toteuttamisen tilanteesta ja hallintoasioista. • Kosovossa vuonna 2001 asumiseen, toimielinasioihin, vesi- ja jäteasioihin sekä terveydenhuoltoon annettavaa tukea koskevan ohjelmaluonnoksen (100 miljoonaa euroa) hyväksyminen ja viraston vuoden 2001 toisen puoliskon ja vuoden 2002 alun hallintokulujen hyväksyminen (10 miljoonaa euroa). • Viidennen tarkistetun vuoden 2000 talousarvion (682 miljoonaa euroa, johon sisältyvä Serbiaa varten tarkoitetut varat) ja viraston vuoden 2001 alustavan talousarvion (129 miljoonaa euroa) hyväksyminen. Vuoden 2001 henkilöstökaavion sekä Belgradissa ja Podgoricassa toimivia väliaikaisia virkamiehiä koskevien erityissääntöjen hyväksyminen. • Belgradin ja Podgorican toiminnallisten keskusten perustamisen hyväksyminen.

LIITE B

EUROOPAN JÄLLEENRAKENNUSVIRASTON ORGANISAATIOKAAVIO

		Johtokunta	Euroopan komissio		
		Johtaja			
Toiminta- osasto <i>Podgorica, Montenegro</i>	Toiminta- osasto <i>Belgrad, Serbia</i>	Toiminta- osasto <i>Pristina, Kosovo</i>	Suunnittelu- osasto*	Rahoitus- osasto*	Pääsihteeri**
	Seuranta	Seuranta	Suunnittelu	Sopimus- yksiköt	Johtokunnan sihteeristö
	Energia	Energia	Ulkoinen koordinointi	Rahoitus- yksiköt	Hallinto***
	Liikenne ja infrastrukturi	Liikenne ja infrastrukturi	Arviointi	Tieto- tekniikka- yksikkö	Tiedotus ja viestintä
	Vesi ja ympäristö	Vesi ja ympäristö			
	Yritykset	Yritykset			
	Maatalous	Maatalous			
	Terveysden- huolto	Terveysden- huolto			
	Toimielinten kehittäminen	Toimielinten kehittäminen			* Toimii Pristinassa Kosovossa.
	Talous- ja sosiaaliala	Talous- ja sosiaaliala			** Toimii Thessalonikissa Kreikassa.
	Kansalais- yhteiskunta	Asuminen			*** Sisältää tukitoimiston Skopjessa Makedoniassa.

* Toimii
Pristinassa
Kosovossa.

** Toimii
Thessalonikissa
Kreikassa.

*** Sisältää
tukitoimiston
Skopjessa
Makedoniassa.

LIITE C

YHTEENVETO VIRASTON OHJELMISTA KOSOVOSSA 31.12.2000 (1 000 EUROA)

Vuosi	Ohjelma/hanke	Sitoumus (A)	Sopimus (B)	B/A	Maksett u (C)	C/A	C/B
1998 ¹⁾	Yliopisto, eläinrehu, puutavaran hankinta	7 509	7 509	100 %	6 641	88 %	88 %
1999 ²⁾	7/1999–2/2000 sidotut varat						
	Vahinkojen arviointi	3 496	3 496	100 %	3 496	100 %	100 %
	Julkiset palvelut	5 000	5 000	100 %	5 000	100 %	100 %
	Pienet toimenpiteet	1 000	972	97 %	967	97 %	99 %
	Julkiset laitokset	9 000	8 613	96 %	8 151	91 %	95 %
	Tulli (komission hallinnoima)	3 000	3 000	100 %	2 708	90 %	90 %
	Rekisteröinti: henkilökortit	5 000	4 979	100 %	4 493	90 %	90 %
	Asuminen	14 000	13 907	99 %	12 312	88 %	89 %
	Paikallishallinnon uudelleen käynnistäminen	2 200	2 200	100 %	1 905	87 %	87 %
	Kyliä työllisyys ja kunnostaminen	7 500	7 384	98 %	5 884	78 %	80 %
	Viraston hallintokulut	5 000	5 000	100 %	3 622	72 %	72 %
	Vesi (tärkeimmät kaupungit)	3 000	2 937	98 %	2 101	70 %	72 %
	Liikenne	6 300	5 367	85 %	4 490	71 %	84 %
	Miinanraivaus	6 000	4 000	67 %	4 000	67 %	100 %
	Kunnallishallinto	13 000	12 814	99 %	8 203	63 %	64 %
	Kansalaisyhteiskunta	500	462	92 %	298	60 %	64 %
	Kosovon suojajoukot	5 000	5 000	100 %	2 711	54 %	54 %
	Mitrovican sairaalan kunnostus	1 000	1 000	100 %	513	51 %	51 %
	Energia	13 000	9 915	76 %	6 583	51 %	66 %
	Maatalous	1 000	1 000	100 %	230	23 %	23 %
	Yritykset	5 000	2 709	54 %	1 834	37 %	68 %
	Keskushallinto	2 000	1 507	75 %	696	35 %	46 %
	Hallinnollinen ja tekninen tuki	6 000	3 038	51 %	1 614	27 %	53 %
	Kannattavuustutkimukset	2 000	1 376	69 %	351	18 %	25 %
	Posti ja televiestintä	8 000	5 852	73 %	1 045	13 %	18 %
	Yhteensä 31.12.00	126 996	111 528	88 %	83 206	66 %	75 %
2000 ³⁾	2/2000–11/2000 sidotut varat						
	Julkiset palvelut	10 000	10 000	100 %	10 000	100 %	100 %
	Energiantuonti	20 000	20 000	100 %	16 160	81 %	81 %
	Asuminen	55 000	54 123	98 %	32 322	59 %	60 %
	Energia	60 000	57 523	96 %	35 467	59 %	62 %
	Maatalous	10 000	9 658	97 %	5 074	51 %	53 %
	Liikenne	15 000	11 879	79 %	7 261	48 %	61 %
	Viraston hallintokulut	3 500	1 832	52 %	1 339	38 %	73 %
	Yritykset	15 000	11 992	80 %	3 512	23 %	29 %
	Vesi	10 000	10 000	100 %			
	Terveystuolto	10 000	5 626	56 %	1 281	13 %	23 %
	Korvausvarat lannoitteisiin	1 831	102	6 %	55	3 %	54 %
	Yhteensä I	210 331	192 736	92 %	112 473	53 %	58 %
	12/2000 sidotut varat						
	Energiantuonti II	8 000	8 000	100 %			
	Asuminen II	5 000	4 977	100 %			
	Jätteet	5 000	172	3 %			
	Energia II	30 000					
	Kaukolämpöjärjestelmien kunnostus	3 500					
	Yhteensä II	51 500	13 148	26 %			
	Yhteensä 31.12.00	261 831	205 884	79 %	112 473	43 %	55 %
Yhteensä		396 336	324 921	82 %	202 321	51 %	62 %

Huom.:

¹⁾ Euroopan komissio myönsi varat vuonna 1998.

²⁾ EC TAFKO myönsi varat vuonna 1999. Nämä hankkeet ja jäljellä olevat varat on siirretty virastolle.

³⁾ Virasto myönsi varat vuonna 2000.

LIITE D

YHTEENVETO VIRASTON VUODEN 2000 TALOUSARVIOSTA (1 000 EUROA)

Tulot

Euroopan komission avustukset

EY:n vuoden 2000 talousarvio Kosovoa varten

Siirto muista EY:n budjettiotsakkeista Kosovoa varten (12/2000) ¹	171 000,0
Siirto Kosovoon tarkoitetuista EY:n varausmäärärahoista (11/2000)	40 000,0
EY:n alustava vuoden 2000 talousarvio Kosovoa varten (11/2000)	11 500,0
EY:n alustava vuoden 2000 talousarvio Kosovoa varten (07/2000)	10 000,0
EY:n alustava vuoden 2000 talousarvio Kosovoa varten - hallintokulut (07/2000)	3 500,0
EY:n alustava vuoden 2000 talousarvio Kosovoa varten (06/2000)	25 000,0
EY:n alustava vuoden 2000 talousarvio Kosovoa varten (05/2000)	140 000,0
Siirto vuodelta 1999 vuodelle 2000 EY:n talousarviossa toimiin Kosovossa (02/2000)	30 000,0
Yhteensä	431 000,0

EY:n vuoden 1999 talousarvio Kosovoa varten

EY:n vuoden 1999 talousarvio Kosovoa varten, siirto EC TAFKOlta (02/2000)	65 905,5
EY:n vuoden 1999 talousarvio Kosovoa varten – hallintokulut	5 000,0
Yhteensä	70 905,5

EY:n vuoden 2000 talousarvio Serbiaa varten

EY:n alustava vuoden 2000 talousarvio Serbiaa varten (12/2000)	175 000,0
EY:n alustava vuoden 2000 talousarvio Serbiaa varten – hallintokulut	2 000,0
Yhteensä	177 000,0

Sekalaiset tulot

Pankkikorot	700,0
Korvausvarat – eläinrehut ja lannoitteet	2 720,0
Yhteensä	3 420,0

Yhteensä	<u>682 325,5</u>
-----------------	-------------------------

Menot

Henkilöstö (Pristina, Thessaloniki, Skopje)	5 817,7
Yhteensä	

Rakennukset, varusteet, hallintokulut (Pristina, Thessaloniki, Skopje)	5 392,3
Yhteensä	

Hankkeet

EC TAFKOn vuonna 1999 hyväksymät Kosovon-hankkeet, jotka on siirretty virastolle	65 905,5
Vuonna 2000 hyväksytyt Kosovoa koskevat hankkeet, jotka virasto toteuttaa	430 220,0
Komission vuonna 2000 hyväksymät Serbian-hankkeet, jotka on siirretty virastolle	175 000,0
Yhteensä	671 125,5

Yhteensä	<u>682 325,5</u>
-----------------	-------------------------

¹ Varat myönnetty vuonna 2000 toteuttamiseksi vuonna 2001.

YHTEYSTIETOJA

Euroopan jälleenrakennusvirasto

Pääkonttori

Thessaloniki – Egnatia 4, Thessaloniki 54626, Greece
Puh. +30 31 505 100, Faksi +30 31 505 172

Toiminnalliset keskukset

Pristina – Museo, Miladin Popovic, Pristina, Kosovo
Puh. +873 762 066 077, Faksi +873 762 066 019

Belgrad – Trg Republike 5/IV, Belgrade 11000, Serbia
Puh. +381 11 30 234 00, Faksi +381 11 30 234 55

Podgorica – Urb. Parcel 137, Gorica C, Podgorica 81000, Montenegro
Puh. +381 81 231 740, Faksi +381 81 231 741

Tukitoimisto

Skopje – Paleta Makedonia, Marsal Tito 12, Skopje 1000, FYROM
Puh. +389 91 290 366, Faksi +389 91 225 350

info@ear.eu.int
www.ear.eu.int